

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
UNIVERSITY OF WEST ATTICA

ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗΣ & ΟΠΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

SCHOOL OF APPLIED ARTS & CULTURE
DEPARTMENT OF GRAPHIC DESIGN & VISUAL COMMUNICATION

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Όνοματεπώνυμο Σπουδαστή

ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΜΑΚΡΗΣ
Α.Μ. 09056

Τίτλος εργασίας

EXI(S)T: Η Θεϊκή Τραγωδία

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια

ΙΩΑΝΝΑ ΔΕΛΦΙΝΟ

DIPLOMA THESIS

Student name and surname

SARANTIS MAKRIS
R.N. 09056

Τίτλος εργασίας

EXI(S)T: A Divine Tragedy

Supervisor name and surname

IOANNA DELFINO

Αθήνα, Σεπτέμβριος 2024 / Athens, September 2024

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
UNIVERSITY OF WEST ATTICA

ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗΣ & ΟΠΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

SCHOOL OF APPLIED ARTS & CULTURE
DEPARTMENT OF GRAPHIC DESIGN & VISUAL COMMUNICATION

Μέλη Εξεταστικής Επιτροπής συμπεριλαμβανομένου και του Εισηγητή

Η πτυχιακή/διπλωματική εργασία εξετάστηκε στις 27/09/2024
από την κάτωθι Εξεταστική Επιτροπή:

ΙΩΑΝΝΑ ΔΕΛΦΙΝΟ
Ακαδημαϊκή Υπότροφος
Επιβλέπουσα

ΙΩΑΝΝΑ ΔΕΒΕΤΖΗ
Λέκτορας

ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΔΟΜΑΝΩΛΑΚΗ
Λέκτορας

Αθήνα, Σεπτέμβριος 2024 / Athens, September 2024

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ/ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο κάτωθι υπογεγραμμένος Σαράντης Μακρής του Σωτηρίου, με αριθμό μητρώου 09056 φοιτητής του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής της Σχολής Εφαρμοσμένων Τεχνών & Πολιτισμού του Τμήματος Γραφιστικής & Οπτικής Επικοινωνίας δηλώνω υπεύθυνα ότι:

«Είμαι συγγραφέας αυτής της πτυχιακής/διπλωματικής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος.

Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Ο Δηλών

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Από την πρώτη στιγμή που ξεκίνησα να αναζητώ θέμα για την τελική μου εργασία συνειδητοποίησα πως δεν με ικανοποιούσε η ενασχόληση με μια εταιρική ταυτότητα κάποιας επιχείρησης ή μια διαφημιστική καμπάνια ενός υποτειθέμενου προϊόντος. Απορρίπτοντας τέτοιες θεματικές ως κορεσμένες και τετριμμένες, αντικείμενα τα οποία έτσι και αλλιώς θα συναντήσω στη μετέπειτα καριέρα μου, η σκέψη μου κινήθηκε ανάμεσα σε ζητήματα που με απασχολούν πραγματικά.

Το αποτέλεσμα είναι η παρακάτω πτυχιακή εργασία, αποτελούμενη από ένα εικονογραφημένο βιβλίο και τα παράγωγα αυτού, που περιστρέφεται γύρω από τις εκφάνσεις του προσφυγικού ζητήματος, με αναφορές από την αναγκαστική έξοδο των ανθρώπων και τις αντίξοες συνθήκες που αντιμετωπίζουν κατά τη διάρκεια του ταξιδιού τους, μέχρι τη λήψη ασύλου και την αφομοίωσή τους από τις κατάλληλες κοινότητες.

Σκοπός της πτυχιακής είναι να αναδείξει το θέμα και να ευαισθητοποιήσει τους θεατές με πραγματικές πληροφορίες, αντίθετα με τα κυρίαρχα προπαγανδιστικά αφηγήματα της εισβολής, της εγκληματικότητας και της αλλοίωσης πληθυσμών που προβάλλονται καταιγιστικά από μέσα μαζικής ενημέρωσης. Η φιλοσοφία μου είναι πως δεν είναι αριθμοί, είναι άνθρωποι που αναζητούν την ελπίδα για μια καλύτερη ζωή.

ΛΕΞΕΙΣ - ΚΛΕΙΔΙΑ

Έξοδος, Ύπαρξη, Πρόσφυγας, Εμφύλιος Πόλεμος, Προσφυγική Κρίση
Τραγωδία, Κόλαση, Καθακτήριο, Παράδεισος
Βιβλίο, Εικονογράφηση, Αφίσες, Κάρτες, Αυτοκόλλητα

ΚΑΛΗΜΕΡΑ!

Είμαι ο Σαράντης
και αυτή είναι η πτυχιακή μου

exi(s)t

Εναλλακτικός τρόπος αποτυπωσης του τίτλου, για μονόχρωμη χρήση.

exit + exist

exist

A Divine Tragedy

A Divine Comedy

Η ιδέα γύρω από το θέμα με την αντιπαραβολή της εξόδου και της ύπαρξης, της εξόδου για την ύπαρξη. Η αγγλική γλώσσα προσφέρει τη δυνατότητα για την ανάμειξη αυτών των λέξεων, exit (έξοδος) και exist (υπάρχω) δίνοντας έτσι τον τίτλο του βιβλίου, με το γράμμα S που σηματοδοτεί τη διαφορά μεταξύ των λέξεων να τονίζεται με κόκκινο χρώμα.

Ο υπότιτλος έχει αναφορά στο βιβλίο “Θεία Κωμωδία” του Dante Alighieri από το οποίο προέρχεται και η δομή του βιβλίου. Χωρισμένο σε τρία κεφάλαια, το έργο του Dante περιγράφει σε πρώτο πρόσωπο το ταξίδι του στη μεταθανάτια ζωή, που περνά κατά σειρά μέσα από την Κόσλαση, το Καθατήριο και τον Παράδεισο, προσφέροντας την τέλεια αναλογία για το ταξίδι των προσφύγων από την καταστροφή στις πατρίδες τους μέχρι την εξασφάλιση ασφαλούς καταφυγίου.

Το βιβλίο

Exi(s)t: A Divine Tragedy Σαράντης Μακρής

Το βιβλίο είναι τυπωμένο σε τετρασέλιδα, τα οποία τοποθετούνται κατά σειρά σε ένα αυτοσχέδιο κουτί από χαρτόνι. Πάνω του είναι αποτυπωμένο με αυτοσχέδια σφραγίδα ο τίτλος του, ενώ ο υπότιτλος είναι σημειωμένος πρόχειρα στη γωνία. Η σύνθεση που αποτελείται από τις σφραγίδες αποτυπώνει μια ροή (πορτοκαλί) ανάμεσα σε εμπόδια (μαύρο).

Χωρίς κατασκευασμένο εξώφυλλο με πολυτέλεια, ο τρόπος επιβλήθηκε αντί της βιβλιοδεσίας για να προσδώσει την έννοια του αυτοσχεδιασμού, στοιχείο που συνοδεύει ένα ταξίδι με δυσκολίες. Επίσης στηρίζεται στο πιο συνηθισμένο από τα ελάχιστα υλικά που διαθέτει ένας/μία πρόσφυγας κατά τη διάρκεια του επικίνδυνου ταξιδιού τους για να κατασκευάσει ένα πρόχειρο κατάλυμα στις ενδιάμεσες στάσεις.

Η εικονογράφηση του βιβλίου

Exi(s)t: A Divine Tragedy Σαράντης Μακρής

Στο βιβλίο υπάρχει ανάμεικτη εικονογράφηση. Στο πρώτο κεφάλαιο κυριαρχεί η μπρουταλιστική νοοτροπία, με την εικονογράφηση ανά περιπτώσεις να εισέρχεται στο κείμενο, αποτελώντας αναλογία με την σκληρότητα των πολεμικών συγκρούσεων. Στο δεύτερο κεφάλαιο κυριαρχούν οι μονοχρωματικές επιφάνειες, ως κίνηση από τον μπρουταλισμό προς την ηρεμία. Στο τρίτο κεφάλαιο του τελικού προορισμού η επιφάνεια των σαφονιών είναι καθαρή.

Σημαντικό ρόλο παίζει το avatar του πρόσφυγα, φιγούρα που ο αφαιρετικός της σχεδιασμός παραπέμπει στο σχήμα σφαίρας/οβίδας. Φέρει το σχήμα αφενός θεωρείται, όπως και τα προαναφερθέντα πολεμικά υψικά, αφετέρου επειδή νοείται ως βόμβα από ραϊκιστές Ευρωπαίους. Κινείται ανάμεσα στις σελίδες ως αβηθηγορία όλων των προσφύγων και μεταναστών, με σκοπό να φτάσει στην ολοκλήρωση της ιστορίας του.

52
Η Βελγία εγγυάται τον Κongo είναι διπλά από το μέγεθος της Ελλάδας και αποτελεί το μεγαλύτερο κράτος της ηπειρωτικής Αφρικής. Η έκτασή της αντιστοιχεί στο 1,4% του συνολικού εμβαδού της Γης. Η χώρα είναι γεωγραφικά ενσωματωμένη στο εσωτερικό της ηπειρωτικής Αφρικής, χωρίς να έχει πρόσβαση στην θάλασσα. Η έκτασή της είναι η ίδια με αυτή της Λαϊκής Δημοκρατίας του Κongo, αλλά η διαφορά είναι τεράστια: η πρώτη είναι 90 φορές μεγαλύτερη από την δεύτερη. Η έκταση της Βελγίας είναι 30 φορές μεγαλύτερη από την έκταση της Ελλάδας. Η έκταση της Βελγίας είναι 30 φορές μεγαλύτερη από την έκταση της Ελλάδας. Η έκταση της Βελγίας είναι 30 φορές μεγαλύτερη από την έκταση της Ελλάδας.

DEMOCRATIC REPUBLIC OF CONGO

Οι πρώτες αναφορές για τη χώρα χρονολογούνται από τον 16ο αιώνα, όταν οι πρώτοι Ευρωπαίοι έφθασαν στην περιοχή. Η χώρα είναι γεωγραφικά ενσωματωμένη στο εσωτερικό της ηπειρωτικής Αφρικής, χωρίς να έχει πρόσβαση στην θάλασσα. Η έκτασή της είναι η ίδια με αυτή της Λαϊκής Δημοκρατίας του Κongo, αλλά η διαφορά είναι τεράστια: η πρώτη είναι 90 φορές μεγαλύτερη από την δεύτερη. Η έκταση της Βελγίας είναι 30 φορές μεγαλύτερη από την έκταση της Ελλάδας.

IS LANDS

Οι πρόσφυγες είναι άνθρωποι που διαφεύγουν από τον πόλεμο ή την καταστολή. Η Ελλάδα είναι γεωγραφικά ενσωματωμένη στο εσωτερικό της ηπειρωτικής Αφρικής, χωρίς να έχει πρόσβαση στην θάλασσα. Η έκτασή της είναι η ίδια με αυτή της Λαϊκής Δημοκρατίας του Κongo, αλλά η διαφορά είναι τεράστια: η πρώτη είναι 90 φορές μεγαλύτερη από την δεύτερη. Η έκταση της Βελγίας είναι 30 φορές μεγαλύτερη από την έκταση της Ελλάδας.

THE CAMP BACK

Αν είναι φορητό και μετακινείται πολύ γρήγορα, τότε μπορεί να είναι η καλύτερη λύση για τους πρόσφυγες. Η Ελλάδα είναι γεωγραφικά ενσωματωμένη στο εσωτερικό της ηπειρωτικής Αφρικής, χωρίς να έχει πρόσβαση στην θάλασσα. Η έκτασή της είναι η ίδια με αυτή της Λαϊκής Δημοκρατίας του Κongo, αλλά η διαφορά είναι τεράστια: η πρώτη είναι 90 φορές μεγαλύτερη από την δεύτερη. Η έκταση της Βελγίας είναι 30 φορές μεγαλύτερη από την έκταση της Ελλάδας.

Καλλιόπη Κωνσταντίνου, 20 ετών, Αθήνα
Αντρέα, 35 ετών, Αθήνα
...Είμαι 30 χρονών και είμαι από το Αζόρες. Μόλις είχα την πρώτη μου αγάπη, την Καλλιόπη, με τη οποία είχα μια σχέση πολύ γρήγορη. Η Καλλιόπη είναι από την Ελλάδα και είναι πολύ όμορφη. Η Καλλιόπη είναι από την Ελλάδα και είναι πολύ όμορφη. Η Καλλιόπη είναι από την Ελλάδα και είναι πολύ όμορφη.

Νικόλαος Βασιλείου, 20 ετών, Αθήνα
...Αν δεν υπάρχει ο πόλεμος, τότε γιατί να φύγω από την Ελλάδα; Η Ελλάδα είναι γεωγραφικά ενσωματωμένη στο εσωτερικό της ηπειρωτικής Αφρικής, χωρίς να έχει πρόσβαση στην θάλασσα. Η έκτασή της είναι η ίδια με αυτή της Λαϊκής Δημοκρατίας του Κongo, αλλά η διαφορά είναι τεράστια: η πρώτη είναι 90 φορές μεγαλύτερη από την δεύτερη. Η έκταση της Βελγίας είναι 30 φορές μεγαλύτερη από την έκταση της Ελλάδας.

Inferno:
(Latin: *infernus*; *infernal*, *hellish*) a place
or a state that resembles or suggests hell /
an intense fire that is dangerously out of control

FE

SO BITTER 'T IS, THAT
DEATH IS LITTLE WORSE;
BUT OF THE GOOD TO
TREAT WHICH THERE
I FOUND,
I'LL SPEAK OF WHAT
I ELSE DISCOVERED
THERE...

NO

πρόσφυγας, ο, η

< εβθηνισική
κοινή πρόσφυξ

< προσφεύγω

< πρὸς + αρχαία
εβθηνική φεύγω

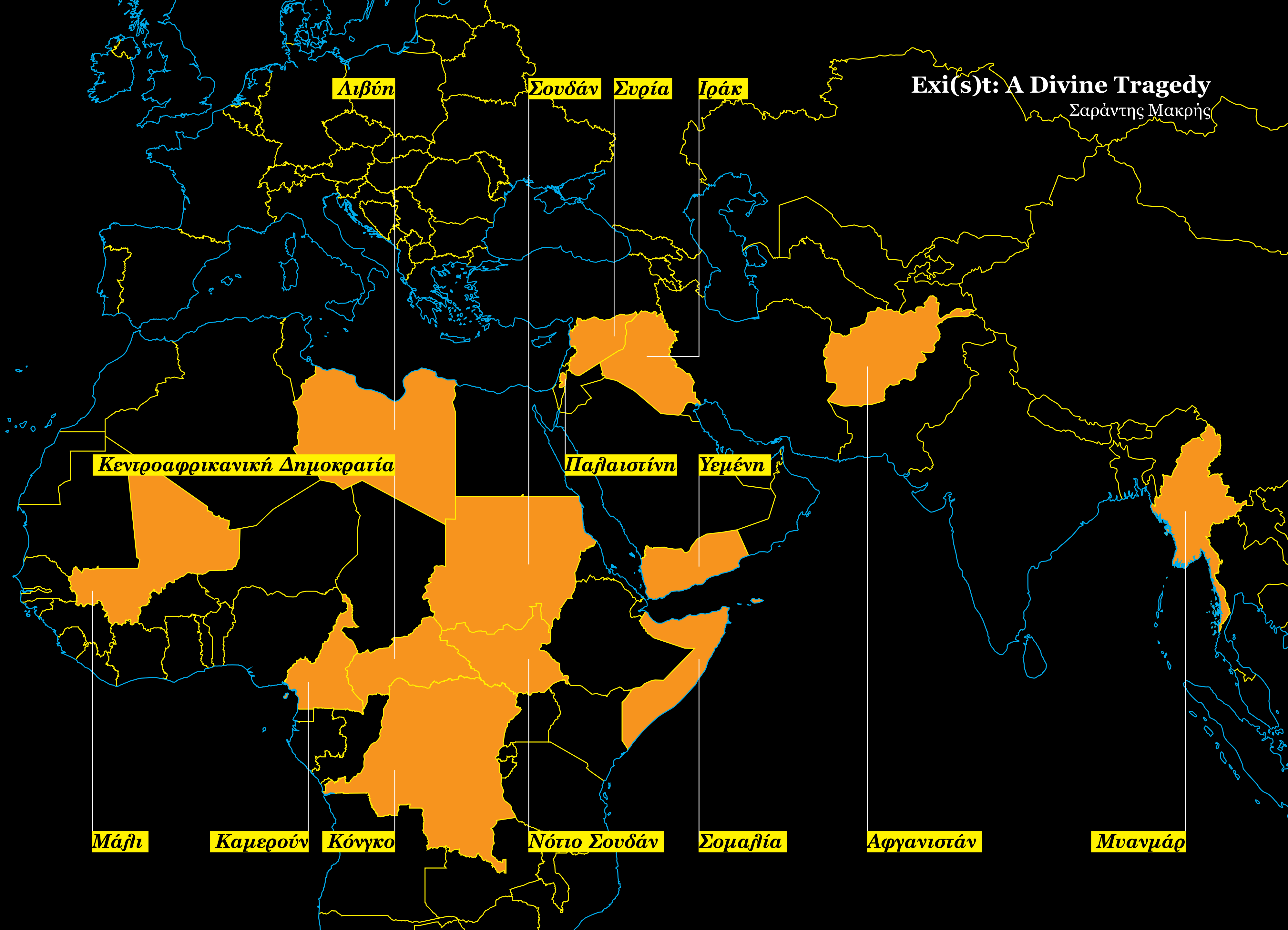
*Η Σύμβαση του 1951 ορίζει πως **πρόσφυγας** είναι εκείνος που βρίσκεται εκτός της χώρας εθνικότητάς του ή, σε περίπτωση που δεν κατέχει εθνικότητα, εκτός του τόπου κατοικίας του, επειδή έχει βάσιμο φόβο δίωξης λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, συμμετοχής σε συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα ή λόγω πολιτικών πεποιθήσεων. Εξαιτίας αυτού του φόβου δίωξης αδυνατεί ή δεν επιθυμεί να ωφεληθεί της προστασίας της χώρας αυτής ή και την επιστροφή του σε αυτήν.*

**Πρώτα απ' όλα,
ας γνωρίσουμε τις αιτίες
και τις περιοχές**

Οι εμφύλιοι πόλεμοι παίζουν μεγάλο ρόλο στην καταστροφή κρατών. Χαρακτηρίζονται από συγκρούσεις υψηλής έντασης μεταξύ των αντίπαλων δυνάμεων και καταλήγουν σε μεγάλο αριθμό θυμάτων και καταστροφή των πόρων διαβίωσης.

Σύνηθες ακόλουθο αυτής της εξάντλησης των εθνικών πόρων είναι οι αντιμαχόμενοι να στρέφονται σε εξωτερικές συμμαχίες με κράτη ή οργανώσεις ώστε να μπορούν να συνεχίσουν τις πολεμικές επιχειρήσεις. Λόγω αυτής της παρέμβασης εξωτερικών δυνάμεων οι διαμάχες αποκτούν ατέρμονη διάρκεια, με αποτέλεσμα να επιταχύνεται η οικονομική κατάρρευση, η εξαφάνιση της κρατικής δομής και η μετατροπή κοινοτήτων σε μη κατοικημένες ή και μη κατοικήσιμες περιοχές.

Ξεκινάμε εντοπίζοντας χώρες που αντιμετωπίζουν μεγάλη ανθρωπιστική κρίση λόγω συγκρούσεων, που οδηγούν στην αναγκαστική φυγή μέρος του πληθυσμού τους σε γειτονικά ή μη κράτη, με βάση τους παράγοντες πυροδότησης των συγκρούσεων αυτών.

Exi(s)t: A Divine Tragedy
Σαράντης Μακρής

Λιβύη

Σουδάν

Συρία

Ιράκ

Κεντροαφρικανική Δημοκρατία

Παλαιστίνη

Υεμένη

Μάλι

Καμερούν

Κόνγκο

Νότιο Σουδάν

Σομαλία

Αφγανιστάν

Μιανμάρ

Σύρια

2011 - ?

Απώλειες: 500 χιλ

Εκτοπισμένοι: 6,7 εκ

Εσωτερικά εκτοπισμένοι: 6,2 εκ

Οι ειρηνικές διαδηλώσεις του Μαρτίου του 2011 στα πλαίσια της Αραβικής Άνοιξης διακόπτονται βίαια από τις κρατικές δυνάμεις ασφαλείας, και μετατρέπονται σε αψιμαχίες μεταξύ καθεστωτικών και επαναστατικών δυνάμεων, ενώ από το 2014 η φρίκη κορυφώνεται με τις εγκληματικές ενέργειες του ISIL. Κατά τη διάρκεια όλης της δεκαετίας παρεμβαίνουν στην εμφύλια διαμάχη πολλά ξένα κράτη, ενώ από το 2019 η Τουρκία καταλαμβάνει εδάφη της χώρας στις περιοχές των Κούρδων κοντά στα σύνορα της. Ο εμφύλιος είναι ενεργός μέχρι σήμερα μεταξύ πολλαπλών οργανώσεων και του καθεστώτος.

Από τον πληθυσμό των 21 εκατομμυρίων Σύριων, περίπου 500 χιλιάδες έχουν χάσει τη ζωή τους — ανάμεσα τους 55.000 παιδιά— ενώ 6.700.000 έχουν αναζητήσει άσυλο σε γειτονικά ή μη κράτη λόγω βίας, εχθροπραξιών, ανεπαρκούς φροντίδας υγείας, κατεστραμμένων υποδομών εκπαίδευσης και μη πρόσβασης σε καθαρό νερό ή φαγητό. Το 70% του εναπομείναντος πληθυσμού ζει κάτω από το όριο της φτώχειας. Οι ζημιές στις κοινωνικές δομές υπολογίζεται σε κάτι παραπάνω από 400 δισεκατομμύρια αμερικανικά δολλάρια, ενώ ο πληθωρισμός έχει διαλύσει το συριακό νόμισμα.

Λιβύη

2011, 2014 - 2020

Απώλειες: 35 χιλ

Εκτοπισμένοι: 1 εκ

Εσωτερικά εκτοπισμένοι: 355 χιλ

Οι διαδηλώσεις στις αρχές του 2011 καταλήγουν σε εξέγερση που ανατρέπει το δικτατορικό καθεστώς και η Λιβύη φαίνεται να προχωρά στις πρώτες δημοκρατικές εκλογές ύστερα από 40 χρόνια. Ωστόσο διάφορα κυβερνητικά σώματα ερίζουν για τον έλεγχο της χώρας, με συνέπεια το ξέσπασμα του επόμενου εμφυλίου το 2014.

Κινητήριος μοχλός για την μέχρι πρότινος οικονομική δύναμη της Λιβύης είναι τα αποθέματα πετρελαίου, που αποτελούν περισσότερο από το 80% των εξαγωγών της χώρας. Όμως η λειτουργία των βιομηχανικών μονάδων εμποδίζεται κατά καιρούς από ενέργειες ένοπλων σωμάτων και η παραγωγή παρουσιάζει σημαντικές αυξομειώσεις, προκαλώντας σκεπτικισμό για το αν η χώρα μπορεί να στηρίξει οικονομικά τον εαυτό της στο μέλλον, με 1,3 εκατομμύρια πολίτες να χρήζουν ανθρωπιστικής βοήθειας.

Exi(s)t: A Divine Tragedy

Σαράντης Μακρής

I: Αβήλαγή πολιτικής ηγεσίας

Τως ο συνηθέστερος λόγος για τις αναταραχές εντός μίας χώρας είναι η αντίσταση στην άρχουσα τάξη. Η αντίσταση αυτή μπορεί να ξεκινήσει από ειρηνικές πορείες και να φτάσει μέχρι τις οργανωμένες ένοπλες συγκρούσεις ανάλογα το χάσμα που προκύπτει αλλιά και την στήριξή του από ξένες παρεμβάσεις.

Νότιο Σουδάν

1983 - 2005, 2013 - 2020

Απώλειες: 400 χιλ

Εκτοπισμένοι: 2,3 εκ

Εσωτερικά εκτοπισμένοι: 1,9 εκ

Ο πόλεμος ανεξαρτησίας πυροδοτήθηκε στο Νότιο Σουδάν για την απόσχιση του κυρίως χριστιανικού νότου από τον ισλαμικό βορρά. Μετά την κήρυξη ανεξαρτησίας το 2011, το νεότερο κράτος του κόσμου έχει περάσει σχεδόν όλη του τη ζωή σε εμφύλιες συγκρούσεις μεταξύ των φατριών που πολέμησαν για την ανεξαρτησία της χώρας.

Περίπου 1,9 εκατομμύρια πολίτες είναι εκτοπισμένοι εντός της χώρας, ενώ 2,3 εκατομμύρια έχουν διαφύγει σε γειτονικές χώρες, το 80% εξ' αυτών γυναίκες και παιδιά. Περίπου 50.000 από αυτά τα παιδιά είναι είτε ορφανά είτε ασυνόδευτα. Περισσότερο από το 60% του πληθυσμού εντός της χώρας — 7 εκατομμύρια άνθρωποι — υποφέρει από λιμό.

Μιανμάρ

(1948 - ?) 1978, 1991, 2017 - ?

Απώλειες: 24 χιλ

Εκτοπισμένοι: 1,1 εκ

Η Μιανμάρ αποτελείται πληθυσμιακά από περισσότερες από 130 εθνοτικές ομάδες και ζει τον μακροβιότερο εμφύλιο πόλεμο από το 1948, με τον στρατό να έχει κάνει πολλά πραξικοπήματα και να κινείται εναντίον πολλών από αυτών. Ιδιαίτερη περίπτωση είναι οι Rohingya, οι οποίοι ουδέποτε αναγνωρίστηκαν από το κράτος ως πολίτες και υπόκεινται σε στέρηση δικαιωμάτων και καταστροφή οικισμών.

Ύστερα από την μεγαλύτερη στρατιωτική επιχείρηση εναντίον τους που ξεκίνησε το 2017, περίπου τα 2/3 των Rohingya έχουν εγκαταλείψει τη Μιανμάρ. Η συντριπτική πλειοψηφία αυτών ζει σε καταυλισμούς στο Μπαγκλαντές, ενώ οι υπόλοιποι βρίσκονται στην Ταϊλάνδη ή στη Μαλαισία. Οι εναπομείναντες 600 χιλιάδες στην περιοχή Rakhine υπόκεινται σε συλλήψεις αν προσπαθήσουν να μεταβούν οπουδήποτε εκτός της περιοχής αυτής. Ο ΟΗΕ έχει περιγράψει την κατάσταση ως «παράδειγμα εθνικάθαρσης από εγχειρίδιο».

Ιράκ

2006 -

Απώλειες: 200 χιλ

Εκτοπισμένοι: 260 χιλ

Εσωτερικά εκτοπισμένοι: 1,6 εκ

Η εισβολή των συμμαχικών δυνάμεων των ΗΠΑ στο Ιράκ αποσταθεροποίησε την εύθραυστη ισορροπία. Από το 2006 ξεσπάει ευρείας κλίμακας σεχταριστική διαμάχη η οποία διατηρείται με αυξομειώσεις στην έντασή της μέχρι σήμερα, ενώ μεταξύ 2013 και 2017 υπήρξε και η αιματηρή σύγκρουση με τις δυνάμεις του ISIL.

Παρά το γεγονός πως υπάρχει αποκλιμάκωση, με τον αριθμό αυτών που εγκαταλείπουν τις κατοικίες τους εξαλείφεται και τον αντίστοιχο των επιστροφών στη χώρα αυξάνεται, περίπου 1,6 εκατομμύρια άνθρωποι ζουν ακόμα εκτοπισμένοι σε καταυλισμούς, χωρίς πρόσβαση σε εργασία και εκπαίδευση. Λόγω των παρατεταμένων διαμαχών οι κοινωνικές υποδομές έχουν δεχτεί σοβαρά πλήγματα και δεν έχουν καταφέρει να επανέλθουν, οπότε 6,7 εκατομμύρια στηρίζονται σε ανθρωπιστική βοήθεια. Το ίδιο το Ιράκ φιλοξενεί σημαντικό αριθμό προσφύγων, αφού 250.000 Σύριοι έχουν διαφύγει στην περιοχή του ιρακινού Κουρδιστάν.

Exi(s)t: A Divine Tragedy

Σαράντης Μακρής

II: Θρησκευτικές Σέχτες

Όσο αναχρονιστικό και αν ακούγεται σε έναν Ευρωπαίο, η θρησκευτική δίωξη είναι γεγονός ακόμα και στη σημερινή εποχή. Μάλιστα, οι διαφορετικές οπτικές πάνω στο θέμα της θρησκείας είναι από τους συνηθέστερους άμεσους ή έμμεσους παράγοντες έξαρσης εμφύλιων συγκρούσεων. Το φαινόμενο δεν εκδηλώνεται μόνο μεταξύ διαφορετικών θρησκειών αλλιά και ανάμεσα σε παρακλάδια εντός της ίδιας θρησκείας.

Καμερούν

2017 - ?

Απώλειες: 2,3 χιλ

Εκτοπισμένοι: 50 χιλ

Εσωτερικά εκτοπισμένοι: 670 χιλ

Εκτός από την παρουσία της εξτρεμιστικής Boko Haram στα βόρεια εδάφη της χώρας από το 2012, τον Νοέμβριο του 2016 στις επαρχίες Northwest και Southwest που κατοικούν οι αγγλόφωνοι Καμερουνέζοι ξεκινούν απεργίες κατά της κατάργησης της χρήσης των αγγλικών σε δημόσιους φορείς. Μετά την εξωφρενικά βίαιη απάντηση της κυβέρνησης, οι διαμαρτυρόμενοι στρέφονται στον ανταρτοπόλεμο μέσα στο 2017 και τον Οκτώβριο του ίδιου έτους οι δύο επαρχίες αυτοανακηρύσσονται ανεξάρτητες, χωρίς αναγνώριση από τους διεθνείς οργανισμούς. Από τότε οι περιοχές βρίσκονται υπό συνεχείς πολεμικές συγκρούσεις.

Την ίδια εποχή το Καμερούν φιλοξενεί παραπάνω από 400.000 πρόσφυγες, με 293.000 από αυτούς να έχουν διαφύγει των βιαιοτήτων στην Κεντροαφρικάνικη Δημοκρατία και τουλάχιστον άλλους 108.000 από τις γειτονικές περιοχές της Νιγηρίας όπου δρα η Boko Haram. Τα σχολεία στις περιοχές Northwest και Southwest είναι κλειστά από το 2017, αφήνοντας 780 χιλιάδες παιδιά χωρίς εκπαίδευση.

Κονγκό

1996 - 2003, 2004 - ?

Απώλειες: 6,1 εκ

Εκτοπισμένοι: 860 χιλ

Εσωτερικά εκτοπισμένοι: 4,5 εκ

Από το 1996 και την εισβολή ξένων κρατών στο Κονγκό και τον γνωστό ως Μεγάλο Αφρικανικό Πόλεμο μεταξύ 1997 και 2003, η χώρα βρίσκεται ακόμα σε συνεχείς εσωτερικές συγκρούσεις, είτε στα ανατολικά εδάφη με τις παραστρατιωτικές οργανώσεις - απομεινάρια των εισβολέων που μοιράζονται την ίδια φυλετική καταγωγή με αυτούς, είτε στα νότια με οργανώσεις αποσχιστών. Ταυτόχρονα και οι κρατικές υποδομές είναι σχεδόν ανύπαρκτες, με αποτέλεσμα ανά τακτά χρονικά διαστήματα εξάρσεις ασθενειών όπως ο ebola να στερούν τις ζωές χιλιάδων κατοίκων.

Οι χρόνιες συγκρούσεις και η έλλειψη τροφίμων έχουν μετατρέψει σε πρόσφυγες περίπου 860.000 ανθρώπους. Τα καταφύγια στις γειτονικές χώρες έχουν πλέον κορεστεί και οι παρεχόμενες υπηρεσίες έχουν εκταθεί έως τα όρια τους. Πάνω από τους μισούς πρόσφυγες είναι παιδιά, σε μεγάλο ποσοστό ασυνόδευτα.

Σουδάν

1955 - 1972, 1983 - 2005,

2011 - 2020, 2023 - ?

Απώλειες: 3,7 εκ

Εκτοπισμένοι: 725 χιλ

Εσωτερικά εκτοπισμένοι: 3,9 εκ

Ανάμεσα σε δύο εμφυλίους του παρελθόντος, έναν σύγχρονο, ανεξαρτητοποίηση εδαφών και ακόμα περισσότερων διεκδικήσεων για περαιτέρω απόσχιση, με οπλισμένες φυλές που επιτίθενται σε άλλες για φυλετικούς, θρησκευτικούς ή εδαφικούς λόγους, είναι προφανές πως το Σουδάν δεν διαθέτει τις προϋποθέσεις για να στηρίξει τη ζωή των κατοίκων της. Οι κάτοικοι αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τις εστίες τους προς κάθε κατεύθυνση για να αποφύγουν τη βία, την έλλειψη καθαρού νερού και τον λιμό.

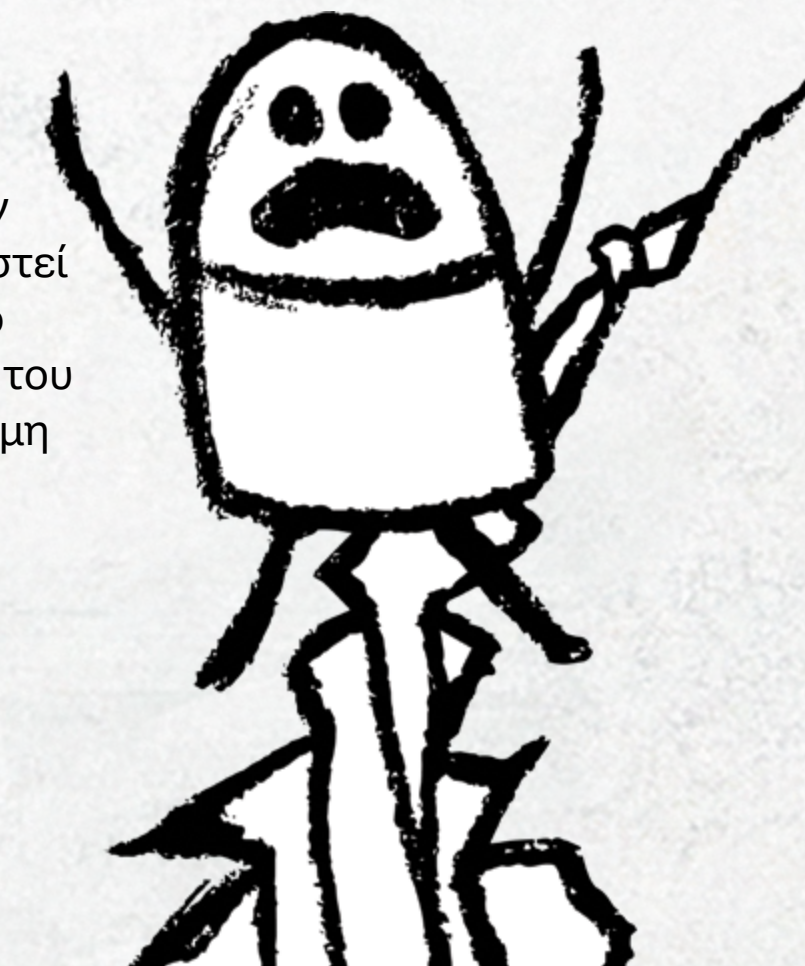
Το 93% των προσφύγων από του Σουδάν ζει σε γειτονικές χώρες. Η ισχυρή οικονομική κρίση που πλήττει το κράτος έχει οδηγήσει στον εκτοπισμό τουλάχιστον 1,9 εκατομμυρία κατοίκους. Από την αρχή των συγκρούσεων στο Darfur έχουν εκτοπιστεί 2 εκατομμύρια άνθρωποι. Εντωμεταξύ, το ίδιο το Σουδάν είναι στέγη προσφύγων πληθυσμού άνω του 1 εκατομμυρίου από γειτονικές χώρες σε εμπόλεμη κατάσταση.

Exi(s)t: A Divine Tragedy

Σαράντης Μακρής

III: Φυλετικές Διαφορές

Σύνηθες πρόβλημα σε χώρες της Αφρικής, καθώς στα τέλη του 19ου αιώνα, οι αποικιοκρατικές ευρωπαϊκές υπερδυνάμεις χάραξαν τα σύνορα στην ήπειρο κατά το δοκούν. Τα κράτη που προέκυψαν ανάμεσα σε αυτές τις γραμμές μετά την αποχώρησή των Ευρωπαίων από τη δεκαετία το '50 δεν είχαν καμία σχέση με τα παραδοσιακά εδάφη των φυλών που κατοικούσαν από αρχαίων χρόνων τον τόπο.

Υεμένη

2014 - ?

Απώλειες: 377 χιλ

Εκτοπισμένοι: 200 χιλ

Εσωτερικά εκτοπισμένοι: 2,3 εκ

Ο εμφύλιος πόλεμος στην Υεμένη ξεκινάει επίσημα το 2014 με την κατάληψη της πρωτεύουσας από τους Houthi, ως επιστέγασμα των συγκρούσεων της με τον κυβερνητικό στρατό επί μία δεκαετία. Ταυτόχρονα με την επίσημα αναγνωρισμένη κυβέρνηση κατέχουν εδάφη δυνάμεις για την απόσχιση της νότιας Υεμένης, ενώ στη χώρα δρα και παρακλάδι της Al-Qaeda, γνωστό ως Ansar al-Sharia.

Από την αρχή του εμφυλίου οι νεκροί έχουν ξεπεράσει τους 100 χιλιάδες. Ανάμεσά τους βρίσκονται τουλάχιστον 17.500 άμαχοι, των οποίων η συντριπτική πλειοψηφία προέρχεται από τις αεροπορικές επιθέσεις της Σαουδικής Αραβίας. Οι λίγοι που καταφέρνουν να αποδράσουν έχουν διαφύγει σε χώρες της Αραβικής χερσονήσου ή το κέρασ της Αφρικής. Η εξασφάλιση τροφής για πάνω από 22 εκατομμύρια κατοίκους είναι δύσκολη, με 14,5 εκατομμύρια εξ' αυτών να εξαρτώνται αποκλειστικά από ανθρωπιστική βοήθεια, διότι στη χώρα υφίσταται ο χειρότερος λιμός της ανθρώπινης ιστορίας.

Αφγανιστάν

1979 - ?

Απώλειες: 400 χιλ

Εκτοπισμένοι: 2,7 εκ

Εσωτερικά εκτοπισμένοι: 2,6 εκ

Το Αφγανιστάν βρίσκεται επί 40 και πλέον χρόνια σε πόλεμο. Τη δεκαετή καταληψη της χώρα από τη Σοβιετική Ένωση το 1979 και τον εμφύλιο πόλεμο μεταξύ των μουτζαχεντίν ακολουθεί η κατάκτηση του περισσότερου εδάφους της χώρας από του Ταλιμπάν το 1996, οι οποίοι με τη σειρά τους ανατρέπονται το 2001 από τις ΗΠΑ. Οι Ταλιμπάν κατακτούν ξανά την Καμπούλ το 2021 και σχηματίζουν κυβέρνηση, η οποία είναι αναγνωρισμένη από λίγα κράτη, οδηγώντας την χώρα σε περισσότερη απομόνωση. Εντωμεταξύ η χώρα λόγω παντελούς έλλειψης υποδομών υποφέρει συχνά και από μη διαχειρίσιμες φυσικές καταστροφές, με αποτέλεσμα ακόμα περισσότερους εκτοπισμένους εντός της χώρας.

Κατά προσέγγιση —μιας και στο Αφγανιστάν δεν υπάρχουν επίσημοι οργανωμένοι χώροι για τους εκτοπισμένους— υπολογίζεται πως εκτοπισμένοι εντός της χώρας βρίσκονται 2,6 εκατομμύρια Αφγανοί λόγω μαχών και φυσικών καταστροφών. Περίπου 2,7 εκατομμύρια άνθρωποι ζουν σαν πρόσφυγες. Το Πακιστάν στεγάζει σχεδόν 1,4 εκατομμύρια και το Ιράν 951.000. Ωστόσο η παροχή ασύλου από τα κράτη αυτά τείνει να εξαφανιστεί, ενώ και οι πρόσφυγες που ζουν εκεί σταδιακά ωθούνται πίσω στη χώρα τους, ενώ και ελάχιστοι που φτάνουν στην Ευρώπη λαμβάνουν άσυλο.

Σομαλία

1991 - ?

Απώλειες: 500 χιλ

Εκτοπισμένοι: 740 χιλ

Εσωτερικά εκτοπισμένοι: 2,6 εκ

Το καθεστώς της Σομαλίας καταρρέει το 1991 χωρίς πλάνο για μετάβαση της εξουσίας και ακολουθεί γενικευμένος εμφύλιος πόλεμος μεταξύ φατριών που λεηλατούν τα απομεινάρια του κράτους. Στη συνέχεια διατηρείται ένα status quo, όμως το 2004 συγκροτείται ομοσπονδιακή κυβέρνηση, η οποία αναζωπυρώνει τον εμφύλιο ανακτώντας την εξουσία από την ένωση ισλαμικών οργανώσεων που ηγούνται του μεγάλου μέρους της χώρας. Η στρατιωτική ομάδα - διάδοχος αυτών συνεχίζει τον ένοπλο αγώνα και από το 2009 καταλαμβάνει πολλές πόλεις. Με εξωτερική βοήθεια το κράτος ανακαταλαμβάνει εδάφη από το 2014 και ύστερα, όμως οι νότιες επαρχίες παραμένουν υπό τον έλεγχο των εξτρεμιστών. Οι καιρικές συνθήκες κάνουν ακόμα δυσκολότερη την κατάσταση, καθώς μεγάλα ξεσπάσματα ξηρασίας και στη συνέχεια εκτεταμένες βροχοπτώσεις και πλημμύρες καταστρέφουν αγροτική γη, κατοικίες και λοιπές υποδομές.

Πάνω από το 80% των Σομαλών που έχουν εγκαταλείψει τη χώρα έχουν επιλέξει να παραμείνουν σε γειτονικά κράτη, κάποιιοι από αυτούς ζουν σε ογκώδεις καταυλισμούς για χρόνια.

Exi(s)t: A Divine Tragedy

Σαράντης Μακρής

IV: Ακραία Φτώχεια

Η οικονομική ύφεση που προέρχεται είτε από συνεχιζόμενες συγκρούσεις στο έδαφος ενός κράτους ή την εκμετάλλευση των φυσικών πόρων προς αποκλειστικό όφελος της κυβερνητικής νομενκλατούρας ή διάφορων ξένων κρατών/επιχειρήσεων οδηγεί σταθερά στην φτωχοποίηση των κατοίκων του κράτους αυτού. Με τον κίνδυνο του θανάτου από λιμό ή έλλειψη ιατρικής φροντίδας, η έξοδος από τη χώρα φαντάζει ως η μόνη λύση.

Exi(s)t: A Divine Tragedy

Σαράντης Μακρής

V: Ερημοποίηση

Η ξηρασία, η διάβρωση του εδάφους, η αποψίλωση των δασών και η ανεπάρκεια του νερού που προέρχονται από τον συνδυασμό φυσικών φαινομένων και ανθρώπινων δραστηριοτήτων ενισχύουν όλο και περισσότερο το φαινόμενο της ερημοποίησης. Αποτέλεσμα αυτών είναι η μετακίνηση πληθυσμών για αναζήτηση νέου τόπου διαβίωσης, με συγκρούσεις να ακολούθουν αναπόφευκτα για τα εναπομείναντα εύρωστα κομμάτια γης.

Κεντροαφρικανική Δημοκρατία 2012 - ?

Απώλειες: 377 χιλ

Εκτοπισμένοι: 600 χιλ

Εσωτερικά εκτοπισμένοι: 500 χιλ

Ύστερα από πολλά χρόνια συρράξεων ή σποραδικών μαχών μεταξύ ένοπλων ομάδων, ένας συνασπισμός επαναστατικών δυνάμεων καταλαμβάνει την εξουσία το 2013. Ο συνασπισμός σύντομα διαλύεται και οι φατρίες που προκύπτουν και αρπάζουν τις πηγές πλούτου και βιοπορισμού, καταπιέζουν τους κατοίκους και διαπράττουν φρικαλεότητες. Περισσότερες ένοπλες ομάδες εμφανίζονται στο προσκήνιο και ο εμφύλιος αποκτά και σχεταριστικό πρόσημο. Παρά τις συνεχείς συνθήκες ειρήνης μεταξύ κυβερνητικών και αντάρτικων ομάδων, η κατάσταση δεν τείνει να αποκλιμακωθεί.

Ο πληθυσμός 4,9 εκατομμυρίων μετράει πλέον περισσότερους από 500 χιλιάδες εκτοπισμένους και σχεδόν 600.000 να έχουν φύγει, κυρίως προς γειτονικές χώρες. Από το 2014 και ύστερα ο κυβερνητικός έλεγχος εκτός της πρωτεύουσας είναι στην καλύτερη μερικός, με αποτέλεσμα οι περιφέρειες να διοικούνται από διάφορες ένοπλες ομάδες.

Μάλι 2012 - ?

Απώλειες: 4 χιλ

Εκτοπισμένοι: 178 χιλ

Εσωτερικά εκτοπισμένοι: 400 χιλ

Αν και υπάρχει ανοιχτή σύγκρουση μεταξύ κυβέρνησης, Τουαρέγκ αποσχιστών και ισλαμιστικών εξτρεμιστικών οργανώσεων από το 2012, το μεγαλύτερο πρόβλημα που οδηγεί στην έξοδο από το Μάλι είναι τα αποτελέσματα της κλιματικής αλλαγής με τη μορφή της ερημοποίησης. Ο βιοπορισμός των κατοίκων εξαρτάται σε πολύ μεγάλο βαθμό από την αγροτική εργασία, την κτηνοτροφία και το ψάρεμα. Αυτό οδηγεί ντόπιες φυλές να συγκρούονται για τον έλεγχο των εναπομείναντων εύφορων εκτάσεων, με τη βία να ξεχειλίζει ακόμα και σε γειτονικές χώρες.

Περίπου 144 από τις 178 χιλιάδες που έχουν εγκαταλείψει τη χώρα αναγκαστικά ζουν ακόμα ως πρόσφυγες στις γειτονικές χώρες. Παρά τις αλληπάλληλες συζητήσεις με τους αποσχιστές, το πρόβλημα δεν έχει λυθεί, ενώ για κάθε εξτρεμιστική ομάδα που καταργείται άλλη μία παίρνει τη θέση της.

Bonus: Σύγχρονο απαριχάινι

Ο πόλεμος στην Παλαιστίνη έχει έναν ιδιότυπο χαρακτήρα, καθώς εκδηλώνεται ασταμάτητα και ποικιλόμορφα εδώ και γενιές. Η αναγνώριση της Παλαιστίνης ως κράτος, τα σύνορα με το Ισραήλ, τα δικαιώματα της στο νερό, ο έλεγχος της Ιερουσαλήμ, οι ισραηλινοί συνοικισμοί, τα δικαιώματα των Παλαιστίνιων στην ελεύθερη κίνηση και την επιστροφή είναι ζητήματα που συζητούνται αδιέξοδα εδώ και δεκαετίες, καθώς το Ισραήλ βλόγω της συντριπτικής υπεροχής του απέναντι στους Παλαιστίνιους έχει επιβληθεί επί των πάντων.

Η φονταμενταλιστική οργάνωση Hamas επικρατεί στις παλαιστίνιες εκλογές το 2006 και προκύπτει νέο πρόβλημα. Η αδυναμία συνεργασίας με το προηγουμένως κυβερνών κόμμα Fatah οδηγεί τους φονταμενταλιστές στην κατάληψη της εξουσίας με τα όπλα στη Γάζα το 2007, με συνέπεια να υφίστανται δύο ξεχωριστά κυβερνητικά σχήματα μεταξύ Λωρίδας και Όχθης. Από την πρώτη στιγμή το Ισραήλ εφαρμόζει ναυτικό και αεροπορικό αποκλεισμό στη Γάζα, ενώ η ατμόσφαιρα εντείνεται μέχρι τη μεγάλη στρατιωτική επιχείρηση στο έδαφος της τον Δεκέμβριο του 2008, με αποτέλεσμα χιλιάδες νεκρούς πολίτες και τεράστιες καταστροφές υποδομών. Ανά τακτά χρονικά διαστήματα οι δύο πλευρές συγκρούονται σφοδρά όπως τον Νοέμβριο του 2012, τον Ιούλιο του 2014 και τον Μάρτιο του 2018, κατά τα οποία σκοτώνονται εκατοντάδες και τραυματίζονται χιλιάδες Παλαιστίνιοι άμαχοι. Το χειρότερο τρομοκρατικό χτύπημα της Hamas τον Οκτώβριο του 2023 θα είναι η αφορμή για το Ισραήλ να ξεκινήσει γενική πολεμική επιχείρηση στη Λωρίδα της Γάζας, με βομβαρδισμούς αμάχων σε νοσοκομεία, σχολεία και καταυλισμούς, εξοντώνοντας περισσότερους από 40.000 αμάχους μέσα σε 6 μήνες —οι μισοί εξ αυτών παιδιά— δίνοντας νέο νόημα στον όρο γενοκτονία.

Οι ζυμώσεις συνεχίζονται και το 1987 ξεκινά η Intifada, μια διαμαρτυρία που ξεκινά με μαζικές διαδηλώσεις, μποϊκοτάζ ισραηλινών προϊόντων και άρνηση εργασίας για ισραηλινές επιχειρήσεις αλλά εξελίσσεται σε εξέγερση με πέτρες και μολότοφ εναντίον των Ισραηλινών. Οι επιθέσεις αυτές προκαλούν θύματα μεταξύ των Ισραηλινών, ωστόσο τα αντίστοιχα θύματα των Παλαιστίνιων αυξάνονται σύντομα κατά πολύ περισσότερο λόγω της βίαιης απάντησης του στρατού. Η εξέγερση λαμβάνει τέλος το 1993, ωστόσο η εκεχειρία καταρρέει το 2000 και το ξέσπασμα της Δεύτερης Intifada οξύνει ακόμα περισσότερο τις σχέσεις μεταξύ Παλαιστίνης και Ισραήλ. Η εξέγερση αυτή είναι πιο αιματηρή, έχοντας αποστολές αυτοκτονίας, επιθέσεις με πυραύλους και ελεύθερους σκοπευτές. Οι Ισραηλινοί εκμεταλλεύονται την κατάσταση και ξεκινούν την κατασκευή τοίχου γύρω από την Δυτική Όχθη με επιχείρημα την παρεμπόδιση των τρομοκρατών, ωστόσο το εγχείρημα εξελίσσεται σε περαιτέρω αρπαγή εδαφών από τους Παλαιστίνιους. Η δεύτερη Intifada εν τέλει εκτονώνεται το 2005, με το Ισραήλ να εκκενώνει τους συνοικισμούς και τις στρατιωτικές δυνάμεις από το έδαφος της Λωρίδας της Γάζας, συνεχίζοντας ωστόσο να ελέγχει τον εαρινό χώρο, τις ακτογραμμές και τα συνοριακά περάσματα.

Παλαιστίνη

1948 - ?

Απώλειες: 85 χιλ

Εκτοπισμένοι: 8,9 εκ

Εσωτερικά εκτοπισμένοι: 2,4 εκ

Το 1947 η σύνοδος του Οργανισμού Ηνωμένων Έθνων ψηφίζει ένα σχέδιο διχοτόμησης της περιοχής ανάμεσα σε Ισραηλινούς Εβραίους και Παλαιστίνιους Άραβες, η οποία απορρίπτεται από τους δεύτερους. Στη σύγκρουση που ακολουθεί οι Ισραηλινοί επικρατούν και το 1948 ανακυρρήσουν την ίδρυση του κράτους τους, επεκτείνοντας τα όριά του πέρα από τα συμφωνηθέντα με τον ΟΗΕ. Εκατοντάδες χιλιάδες Παλαιστίνιοι εκτοπίζονται πρωτίστως στις περιοχές που κρατούν οι σύμμαχοι Αίγυπτος (Λωρίδα της Γάζας) και Ιορδανία (Δυτική Όχθη), αλλά και στις γειτονικές χώρες. Μια ακόμα σφοδρότερη σύγκρουση, ο «Πόλεμος των Έξι Ημερών» του 1967, είναι εκείνη που καθορίζει ως επί το πλείστον τη σημερινή κατάσταση, καθώς οι Ισραηλινοί νικούν ξανά και καταλαμβάνουν τη Δυτική Όχθη και τη Λωρίδα της Γάζας και με την ευκαιρία της κατοχής το Ισραήλ προωθεί τη μετεγκατάσταση πολιτών του στα εδάφη της Δυτικής Όχθης ώστε να τα αξιώνει ως μέρος της επικράτειάς του.

Και η θίσια

δεν έχει τέλος

Exi(s)t: A Divine Tragedy

Σαράντης Μακρής

<i>Conflicts After WWII</i>	Least							
Conflict	Duration	estimated						
Ongoing Conflict		casualties						
Chinese Civil War	1945 - 1949	2.500.000	Six-Day War	1967	14.000	Iraqi Kurdish Civil War	1994–1997	3.000
Iran Crisis	1945–1946	2.000	Nigerian Civil War	1967–1970	1.000.000	War against Taliban	1996–2001	400.000
Greek Civil War	1946–1949	154.000	Bangladesh Liberation War	1971	300.000	First Congo War	1996–1997	250.000
First Indochina War	1946-1954	525.000	Yom Kippur War	1973	10.500	Nepalese Civil War	1996–2006	19.000
Civil War in Mandatory Palestine	1947–1948	3.000	Turkish Invasion of Cyprus	1974	8.000	Rebellion in Albania	1997	2.000
Costa Rican Civil War	1948	2.000	Ethiopian Civil War	1974–1991	1.400.000	Republic of the Congo Civil War	1997–1999	14.000
Internal Conflict in Myanmar	1948	130.000	Lebanese Civil War	1975–1990	120.000	Communal Conflicts in Nigeria	1998	16.000
Israeli – Palestinian Conflict	1948	63.000	Mozambican Civil War	1975–1992	1.000.000	Eritrean – Ethiopian War	1998 - 2000	100.000
Korean War	1950–1952	2.500.000	Chadian – Libyan Conflict	1978-1987	7.500	Second Congo War	1998–2003	3.050.000
Cuban Revolution	1956-1959	4.000	Uganda – Tanzania War	1978-1979	4.000	Second Liberian Civil War	1999–2003	150.000
Laotian Civil War	1953–1975	20.000	Kurdish – Turkish Conflict	1978	50.000	Ituri conflict	1999	60.000
First Sudanese Civil War	1955–1972	500.000	Soviet – Afghan War	1979 –1989	562.000	War in Afghanistan	2001	180.000
Vietnam War	1955-1975	1.310.000	Salvadoran Civil War	1979–1992	70.000	War in Darfur	2003	300.000
Laotian Civil War	1959-1975	20.000	Internal Conflict in Peru	1980–2002	69.000	US Invasion of Iraq	2003	15.000
Congo Crisis	1960–1966	100.000	Iran – Iraq War	1980-1988	550.000	Kivu Conflict	2004	12.000
Guatemalan Civil War	1960–1996	140.000	Ugandan Bush War	1980-1986	100.000	War in North-West Pakistan	2004	33.000
Eritrean War of Independence	1961 - 1991	225.000	Lebanon War	1982	15.000	Chadian Civil War	2005-2010	7.000
Angolan Civil War	1961–2002	500.000	Second Sudanese Civil War	1983–2005	1.900.000	Lebanon War	2006	1.400
North Yemen Civil War	1962–1970	100.000	Sri Lankan Civil War	1983–2009	80.000	Boko Haram Insurgency in Nigeria	2009	52.000
Nicaraguan Civil War	1962–1990	40.000	South Yemen Civil War	1986	4.000	First Libyan Civil War	2011	9.400
Papua Conflict	1963	150.000	Afghan Civil War	1989–1996	900.000	Syrian Civil War	2011	580.000
Rhodesian Bush War	1964–1979	31.000	First Liberian Civil War	1989–1997	400.000	Conflict in South Kordofan and Blue Nile	2011	1.300
Dominican Civil War	1965	6.000	Gulf War	1990-1991	36.800	Mali War	2012	1.700
IndoPakistani War	1965	6.800	Rwandan Civil War	1990–1994	7.500	Central African Republic Conflict	2012	5.000
Chadian Civil War	1965–1979	3.500	Somali Civil War	1991	500.000	South Sudanese Civil War	2013	383.000
Cambodian Civil War	1967–1975	275.000	Sierra Leone Civil War	1991–2002	50.000	Iraqi Civil War	2014-2017	67.000
			Yugoslav Wars	1991–1999	130.000	Ukrainian Conflict	2014	34.000
			Georgian Civil War	1991–1993	20.000	Second Libyan Civil War	2014	9.000
			Algerian Civil War	1991–2002	150.000	Second Yemeni Civil War	2015	112.000
			Tajik Civil War	1992–1997	20.000	Iraqi Insurgency	2017	6.500
			Burundi Civil War	1993–2005	300.000	Anglophone Crisis in Cameroon	2017	3.000
			First Yemeni Civil War	1994	7.000	Sudanese Civil War	2023	15.000

exit

*Purgatory:
(Latin: purgatorium; from purgare, "to purge") the condition, process,
or place of purification or temporary punishment in which, according
to medieval Christian and Roman Catholic belief, the souls of those
who die in a state of grace are made ready for heaven. Purgatory
has come to refer as well to a wide range of historical
and modern conceptions of postmortem suffering
short of everlasting
damnation.*

G A

P U R

NOW I SHALL SING
THE SECOND KINGDOM,
THERE WHERE THE SOUL
OF MAN IS CLEANSED,
MADE WORTHY
TO ASCEND TO HEAVEN...

R I O

T O

Πρόσφυγας, ο, η

< εθνικ
κοινή πρόσφυξ

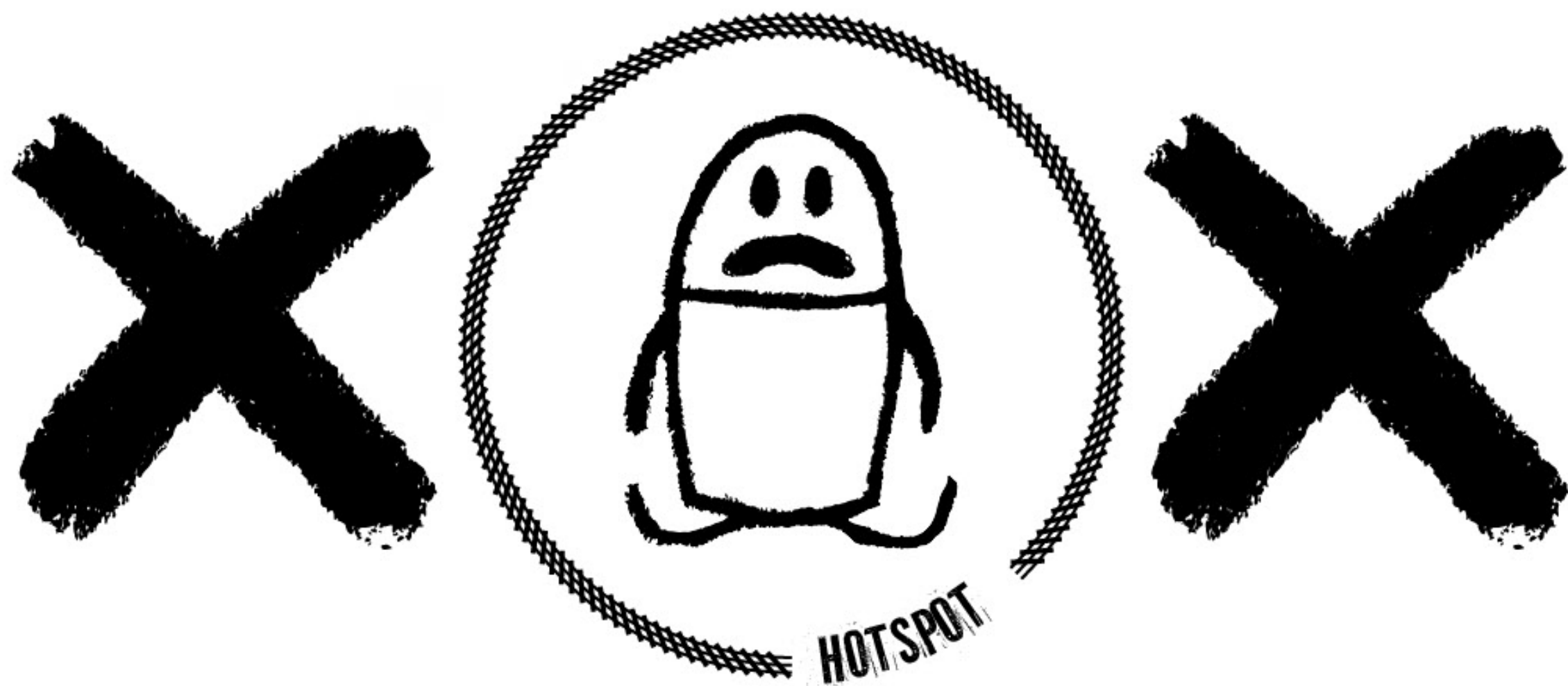
< προσφεύγω

< προς + αρχαία

εθνητική φεύγω

Exi(s)t: A Divine Tragedy

Σαράντης Μακρής

Η προσπάθεια θόλωσης μεταξύ των όρων **πρόσφυγας** και μετανάστης έχει σκοπό να αποστρέψει την προσοχή από τις σαφείς νόμιμες προστασίες που δικαιούνται οι πρόσφυγες, όπως αυτή απέναντι στην επαναπροώθηση σε χώρα όπου κινδυνεύουν ή στην ποινική δίωξη ως άτυπου εισερχόμενου σε περίπτωση που δια-σχίζει σύνορα προς αναζήτηση προστασίας. Δεν υπάρχει τίποτα παράνομο στην αναζήτηση ασύλου – αντιθέτως, είναι πανανθρώπινο δικαίωμα. Η ισοπέδωση των όρων υποσκάπτει την στήριξη των πολιτών προς τους πρόσφυγες και την παροχή ασύλου προς αυτούς τη στιγμή που το χρειάζονται περισσότερο από ποτέ.

< εθνητιστική
κοινή ενσωμάτωση

Ενσωμάτωση

**Κανένας δεν θέλει
να εγκαταλείψει ξαφνικά
τον τόπο του**

route

Οι άνθρωποι καταλήγουν σε αυτή την απόφαση επειδή δεν έχουν άλλη επιλογή στην προσπάθειά τους να ξεφύγουν από τον πόλεμο, τη βία, την καταπίεση, την περιθωριοποίηση, ή την επίδραση της κλιματικής αλλαγής.

Ύστερα από χρόνια εισροών, κατανάλωσης εθνικών πόρων και λόγω της έλλειψης κοινού σχεδίου αντιμετώπισης της κρίσης στις χώρες του αραβικού κόσμου, τα περισσότερα κράτη της περιοχής αποτρέπουν την αφομοίωση των προσφύγων και προωθούν την απέλασή τους.

Όμως και στην Ευρώπη η εγκατάσταση δυσκολεύει ή καταλήγει εντελώς αδύνατη. Λαϊκιστές πολιτικοί εκμεταλλεύονται την αμάθεια και τον φόβο για να εισηγούνται μέτρα που σφίγγουν την μεταναστευτική πολιτική των μελών-κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παρά τις πολύ μεγαλύτερες δυνατότητες για παροχή βοήθειας και αφομοίωσης, η πλειοψηφία των ευρωπαϊκών χωρών προβάλλουν τις προσφυγικές ροές ως απειλή για την κοινωνική συνοχή και προάγουν τον περιορισμό των αναζητούντων άσυλο σε γειτονικές τους χώρες, τοποθετώντας ταυτόχρονα εμπόδια για την άφιξη τους στην ευρωπαϊκή ήπειρο.

Όλα αυτά σημαίνουν πως ποσινές φορές οι εκτοπισμένοι δεν έχουν πρόσβαση σε στοιχειώδεις παροχές, παρόλο που αυτό είναι αντίθετο με τα διεθνώς αναγνωρισμένα δικαιώματά τους.

Exi(s)t: A Divine Tragedy
Σαράντης Μακρής

The EU has been turning people away at its borders for years, raising fences and externalizing the migrations into countries

ean
ds
n
re

exclusiv
nomic, rea
nomic and
The EU h
people
for y
and e
migrat
ou
Th
Co
po
the 'prote
European way of life
proves that the EU
does not care about human
rights, but rather about
the lifestyle and pleasure
of 'real' Europeans.
Unfortunately, instead
of joined humane and
solidarity, we are seeing,
with increasing frequency,
the abolishment of human
rights and the endangerment
of lives.

Ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνωρίζει πρωτίστως ως αξίες το απαραβίαστο της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και το δικαίωμα στη φυσική και ηθική ακεραιότητα, ενώ και το δικαίωμα στο άσυλο για κάθε κατατρεγμένο και η ειδική προστασία και φροντίδα των παιδιών προσδιορίζονται σαφέστατα μέσα σε αυτόν.

BACK TO WHEREVER!...

Έτος 2015

Ήδη από τις αρχές της δεύτερης δεκαετίας του 21ου αιώνα οι πολύχρονες συγκρούσεις σε Αφρική και Ασία έχουν οδηγήσει πολλούς ανθρώπους στην αναγκαστική μετανάστευση. Με το ξέσπασμα της μεγαλύτερης σύγχρονης προσφυγικής κρίσης την άνοιξη του 2015 οι χώρες ανάμεσα στο Αιγαίο Πέλαγος και τα κράτη του ευρωπαϊκού βορρά γίνονται ο δρόμος τον οποίο περπατούν μυριάδες πρόσφυγες ώστε να διαφύγουν των επιδεινώνμενων συνθηκών ζωής στις πατρίδες τους. Ταυτόχρονα οι χώρες αυτές επιλέγουν να πάρουν μέτρα για να τους εμποδίσουν, ανεγείροντας φράχτες και κλείνοντας συμφωνίες.

16/6

Η **Βόρεια Μακεδονία** χαλαρώνει ελαφρώς τους νόμους της περί προσφυγικού, επιτρέποντας για 72 ώρες την κίνηση εντός της χώρας για διέλευση προς το βορρά.

17/6

Η **Ουγγαρία** ανακοινώνει σχέδιο ανέγερσης φράκτη στα σύνορα με Σερβία.

26/6

Μέλη της **Ευρωπαϊκής Ένωσης** συμφωνούν στην αποκατάσταση 40.000 αιτούντων άσυλο στα εδάφη τους για να ανακουφίσουν την Ελλάδα και την Ιταλία, χωρίς όμως να συμφωνούνται συγκεκριμένες ποσοστώσεις.

1/7

Η **Σερβία** ανοίγει δύο προσωρινούς χώρους υποδοχής στα σύνορα με την Ουγγαρία και τη Βόρεια Μακεδονία.

20/7

Οι χώρες της **Ευρωπαϊκής Ένωσης** καταλήγουν σε συμφωνία προώθησης 32.256 από τους 40.000 αιτούντες άσυλο που διαπραγματεύονταν, καθώς δεν συμφωνούν όλα τα κράτη μέλη στην υποχρεωτική ποσόστωση.

10/8

Η **Ευρωπαϊκή Ένωση** εγκρίνει χρηματοδότηση ύψους 2,4 δις ευρώ σε βάθος 6 χρόνων για βοήθεια προς χώρες με μεγάλο αριθμό προσφύγων και μεταναστών.

16/8

Η **Εββλάδα** αυξάνει τον αριθμό επιβατικών πλοίων προς την ενδοχώρα, με σκοπό την αποσυμπίεση των νησιών.

20/8

Η **Βόρεια Μακεδονία** κηρύσσει κατάσταση έκτακτης ανάγκης καθώς οι εισροές διπλασιάζονται σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα.

24/8

Η **Γερμανία** ανακοινώνει προσωρινή άρση της συμφωνίας του Δουβλίνου για τους Σύριους πρόσφυγες. Η συμφωνία αυτή προβλέπει πως η αίτηση ασύλου γίνεται αποκλειστικά στην πρώτη χώρα της Ένωσης που φτάνει κάποιος, με ποινή απέλασης αν προσπαθήσει να κάνει αίτηση σε επόμενη.

2/9

Η φωτογραφία του πνιγμένου 3χρονου Alan Kurdi στην **Εββλάδα**, στην ακτή της Λέσβου γαλβανίζει την κοινή γνώμη υπέρ της βοήθειας σε πρόσφυγες και μετανάστες.

13/9

Η **Γερμανία** εισάγει προσωρινό έλεγχο εισόδου από την Αυστρία. Αντίστοιχα η Σλοβακία, η Αυστρία και η Ολλανδία τοποθετούν συνοριακούς ελέγχους.

14/9

Η **Ευρωπαϊκή Ένωση** συμφωνεί με την προτεινόμενη από την **Ευρωπαϊκή Επίτροπη** λίστα ασφαλών χωρών καταγωγής, η οποία με τη σειρά της συμφωνεί στον διαμοιρασμό 160.000 προσφύγων μεταξύ των κρατών-μελών, χωρίς ξεκάθαρες λεπτομέρειες. Η **Τσεχία** και η **Σλοβακία** δηλώνουν αντίθετες με τη συμφωνία.

16/9

Ο φράκτης της **Ουγγαρία** ολοκληρώνεται, οδηγώντας τις προσφυγικές ροές προς την **Κροατία**.

19/9

Η **Σλοβενία**, βλέποντας τη ροή μέσω Κροατίας να οδηγεί στα εδάφη της, προσπαθεί να εμποδίσει τη είσοδο προσφύγων και μεταναστών.

5/10

Ο πρόεδρος Ερντογάν συναντά Ευρωπαίους ηγέτες με σκοπό τη διαχείριση της προσφυγικής κρίσης και την κατασκευή 6 ακόμα προσφυγικών καταυλισμών στην **Τουρκία**. Δέκα μέρες αργότερα συμφωνούν στη χάραξη κοινής δράσης, με τις λεπτομέρειες υπό εργασία.

9/10

Ιδρύεται το πρώτο hotspot τις στη Lampedusa της **Ιταλίας**.

16/10

Η **Ουγγαρία** κλείνει τα σύνορα και με την **Κροατία** και οι άνθρωποι έχουν ως μόνη επιλογή τη διαδρομή μέσω της **Σλοβενίας**. Ανοίγει το πρώτο hotspot στην **Εββλάδα**, στη Λέσβο.

18/10

Η **Σλοβενία** επιτρέπει δικαίωμα εισόδου μέχρι 2.500 άτομα την ημέρα και αναπτύσσει στρατιωτικές δυνάμεις στα σύνορα.

3/11

Στην **Κροατία** ενεργοποιείται νέο κέντρο υποδοχής στο

Exi(s)t: A Divine Tragedy

Σαράντης Μακρής

Slavonski Brod, στα σύνορα με τη **Σερβία**. Η εισαγωγή δωρεάν μετακίνησης με τρένο από τη δεύτερη στην πρώτη επισπεύδει τις διαδικασίες μετακίνησης.

4/11

Πραγματοποιείται η πρώτη προώθηση προσφύγων σύμφωνα με το σχέδιο της **Επίτροπης**. Πρόκειται για έξι οικογένειες από Ελλάδα προς Λουξεμβούργο.

11/11

Η **Σλοβενία** ανακοινώνει την ανέγερση φράκτη στα σύνορα με την **Κροατία**.

18/11

Κριτήρια επιλεκτικής άδειας εισόδου εισάγεται στη **Σλοβενία**, την **Κροατία**, τη **Σερβία** και τη **Βόρεια Μακεδονία**. Απαγορεύουν την είσοδο σε όποιον δεν διαθέτει χαρτιά που αποδεικνύουν συριακή, ιρακινή ή αφγανική εθνικότητα, εγκλωβίζοντας στις νεκρές ζώνες μεταξύ των κρατών εκατοντάδες ανθρώπους.

27/11

Η **Αυστρία** ξεκινά την ανέγερση φράκτη στα σύνορα με τη **Σλοβενία**.

28/11

Η **Βόρεια Μακεδονία** ανεγείρει φράκτη στα σύνορα με την **Εββλάδα**.

29/11

Η **Ευρωπαϊκή Ένωση** και η **Τουρκία** καταλήγουν σε συμφωνία, κατά την οποία η δεύτερη προβλέπεται να αυξήσει τους συνοριακούς ελέγχους και να χτυπήσει το κύκλωμα διακίνησης ανθρώπων.

22/12

Η συνοριακή αστυνομία στην **Εββλάδα** εκκενώνει τον χώρο της Ειδομένης στα σύνορα με τη **Βόρεια Μακεδονία**. Όσοι δεν κατέχουν συριακή, ιρακινή ή αφγανική εθνικότητα στέλνονται πίσω στην Αθήνα.

ΘΑ ΜΑΣ ΕΞΙΣΛΑΜΙΣΟΥΝ! ΑΛΛΟΙ ΟΝΟ ΥΝ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΜΑΣ! ΘΕΛΟΥΜΕ ΤΗ ΦΥΛΗ ΜΑΣ ΚΑΘΑΡΗ! ΚΙΝΔΥΝΕΥ ΕΙΟΤΡΗ ΣΖΩΗΣ ΜΑΣ! ΕΙΝΑΙ ΕΙΣΒ ΟΛΕΙΣΤΕ ΝΕΑ Η ΟΤ ΣΡΟ ΤΣ, ΘΑ ΕΡΘΟΥΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ!

Σε
έναν
κόσμο
για
λίγους
δεν
χωράει
κανείς

EU 512,38m
REFUGEES 2,48m
ASYLUM SEEKERS 0,65m

Ήδη από το 2014 καταγεγραμμένοι διάφοροι εθνικιστικοί προσηλυτισμοί να διατακούν τη θανάτωση θανάτων που χωρίζει τη Λέσβο από την Τουρκία. Οι πρόσφυγες φεύγουν στη Μίτιλη και από εκεί πηγαίνουν να εργαστούν στην κρημνώδη του νησιού Μυτιλήνη (για απόσταση 47 χιλ.) καθώς τα λίγα δημοτικά σχολεία δεν επαρκούν, ενώ οι αδειασμένοι και τα ιδιωτικά σχολεία παραμένουν κλειστά. Η κατάσταση που προέβλεπε πως αν μεταφέρουν επαρκώς, μεταναστεύουν μπορούν οι ίδιοι να συλλεχθούν με την κατηγορία της υπαλλήλων, πολιτισμική διακρίσεις ανθρώπων. Όσοσο με την άφιξη του 2015 και οι πολλές ανθρώπινη γενεά να προσφέρουν ρούχα, τρόφιμα, μεταφορά και νερό, παιχνίδια. Από τον Ιούλιο εμφανίζονται πολλές οργανώσεις μη κυβερνητικού χαρακτήρα που εκτελούν πιο συστηματικές και σταθερές ενέργειες όπως αποθήκευση διδασκασίας.

Οι κάτοικοι είναι το λιγότερο 4.500, οι μισοί εξ' αυτών γυναίκες και παιδιά. Υστερα τη γνωστή συμφωνία, ο αριθμός τους εκτιμάται ότι έχει κάθε χρόνο καταγράφεται τον τελευταίο του 2019 όπου 489 άτομοι τους 13 χρόνια. Οι κυβερνήσεις φεύγουν μεταφεύγοντας ομάδες ανθρώπων σε άλλες παρυφές με σκοπό την αποσυμφόρηση του καταυλισμού, συνήθως κατά τις κάποιες εθελοντικές έντονες διαμαρτυρίες από ομάδες βοήθειας ή κάποιου υπεργραμμάτιου. Ούτως ή τοποθεσία πιθανώς θα είναι η οικονομική κατάσταση των λαθροεμπόρων με βάση θεωρητικές παραδείγματα. Σύμφωνα χάνουν τη ζωή τους λόγω φαιάς, διαγλυκτικών ουρικών, παύσει και από τις εργασίες συνθήκες υγιεινής, με την τοποθεσία να κλείνει από υγειονομικές επιθετικότητες τον Σεπτέμβριο του 2018 ως επείγουσα για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον επειδή εκείνη τη στιγμή διαθέτει αποκαταστάσεις, σωτήρες, απορρυπαντικά, εργαλεία, υγιεινές απορρυπαντικά, υγιεινά προϊόντα, τσιγάρα και άλλα υγιεινά προϊόντα και στέγαση νερό. Όταν αφορά τους διαβιόμενους χώρους, κεντρικά, μια τεταμένη ή μια τεταμένη ανελκυστήρα για εκκένωση άτομα. Ήδη νερό δεν υπάρχει και όσο μένουν εκεί, των ορίων του καταυλισμού δεν έχουν ούτε ηλεκτρικό ρεύμα, άδεια και το φως είναι μια δύσκολη υπόθεση, καθώς οι διαμένοντες πρέπει να παραμένουν ως και 3 ώρες, στην αρχή για να λάβουν το φως τους, ή καθόλου φως. Έχουν αναφερθεί αρκετά περιστατικά όπου έφηβοι ή παιδιά και μικρά παιδιά αυτοτραυματίζονται, εμφανίζουν τάσεις αυτοκτονίας, ή αναπτύσσονται μέχρι και το ενδεχόμενο της παραίτησης, μια ψυχολογική κατάσταση όπου οι κάτοικοι σταδιακά σταματούν να συμμετέχουν σε φεστυβαλίστικες δραστηριότητες, ελλείψεις, Με λίγα λόγια, η Μόρα έχει καταλήξει ένας ορεινός χώρος που στερεί από τους ανθρώπους την αξιοπρέπεια, την ελπίδα, μέχρι και τη ζωή, απουσία ούρα, της απουσίας της Κοινωνίας να αναπορεί σε αυτή την ανθρωπιστική κρίση.

While they may be safe from mortars and missiles, they are still living with violence

- International Committee of the Red Cross
- Interviews
- International Rescue Committee
- Small Refugee Service
- Lighthouse
- Mercy Corps
- Médecins Sans Frontières
- Movement On The Ground
- Oxfam
- Probita
- Proactiva
- Save the Children
- Starfish Foundation
- Teen Humanity
- Third Wave Volunteers
- UNHCR
- Unitief
- WAMA International
- Αγορή
- METÁΦΡΑΣΗ

αριθμοί
αριθμοί
αριθμοί
αριθμοί
αριθμοί

άνθρωποι
exit

Η ελληνική κατάσταση

Μετά τις κινήσεις των όμορων κρατών και τις συμφωνίες μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ελλάδα μετατρέπεται από χώρα διέλευσης σε χώρα τελικού προορισμού, καθώς χιλιάδες άνθρωποι στερούνται πλέον της πρόσβασης σε κράτη της βόρειας Ευρώπης.

Το ελληνικό κράτος, υποστηριζόμενο οικονομικά από την Ευρωπαϊκή Ένωση, προσπαθεί να διαχειριστεί την ανθρωπιστική κρίση, όμως η προσπάθεια αυτή χαρακτηρίζεται από αναποτελεσματικότητα. Οι περισσότεροι χώροι φιλοξενίας πανελλαδικά είναι τοποθετημένοι μακριά από αστικά κέντρα και τροφοδοτούν την αίσθηση του αποκλεισμού στους κατοίκους τους, ενώ δυσκολεύουν την πρόσβαση στην αγορά εργασίας και την ενσωμάτωσή τους στον κοινωνικό ιστό.

Πιο αξιοθρήνητη είναι η ποιότητα της στέγασης στα νησιά, όπου χιλιάδες μένουν υπερπλήρεις

Exi(s)t: A Divine Tragedy Σαράντης Μακρής

προσφυγικούς καταυλισμούς σε σκηνές ή αυτοσχέδια καταλύματα, με λίγη ή καθόλου πρόσβαση σε ηλεκτρικό ρεύμα, θέρμανση ή ζεστό νερό. Τρομερές ελλείψεις υπάρχουν επίσης στην κάλυψη των απαραίτητων αναγκών υγείας και φροντίδας προσφύγων και μεταναστών, οι οποίοι είναι αναγκασμένοι να περιμένουν υπό αυτές τις συνθήκες επί πολλούς μήνες την αξιολόγηση της αίτησης ασύλου τους.

Η πραγματική δράση προέρχεται από αλληλέγγυες και μη κυβερνητικές οργανώσεις που σπεύδουν να βοηθήσουν με κάθε τρόπο. Εθελοντές, ακτιβιστές αλλά και απλοί πολίτες προσπαθούν να καλύψουν τα αμέτρητα κενά της ανθρωπιστικής βοήθειας που προκύπτουν γιατί μπορεί να μην έχουν όλοι οι αιτούντες σε κάθε περίπτωση νόμιμες αξιώσεις για παροχή προστασίας, όμως όπως όλοι μας κατέχουν ανθρώπινα δικαιώματα και βασικές ανάγκες τα οποία κανένας δεν έχει την εξουσία να αφαιρέσει.

Ας δούμε τα hotspots

Exi(s)t: A Divine Tragedy

Σαράντης Μακρής

Λέσβος

Χωρητικότητα: 8.000

Η Λέσβος διέθετε στην αρχή δύο καταυλισμούς. Ο πρώτος είναι ο καταυλισμός της Μόριας, ο οποίος έχει γίνει επανειλημμένα διεθνές θέμα ρεπορτάζ λόγω των απάνθρωπων συνθηκών διαβίωσης που επικρατούν. Πρώην στρατιωτική βάση, σχεδιασμένη να φιλοξενεί περίπου 3.100 ανθρώπους αλλά ανά πάσα στιγμή ήταν υπερχειλισμένη, έχοντας ξεπεράσει κατά καιρούς και τους 15.000. Η τοποθεσία θυμίζει έναν πυκνοκατοικημένο λαβύρινθο γεμάτο σκηνές και αυτοσχέδια παραπήγματα. Μια τουαλέτα ή μια ντουζιέρα αναλογεί για εκατοντάδες άτομα, χωρίς να υπάρχει ζεστό νερό. Μετά την πυρκαγιά τον Σεπτέμβριο του 2020 που προκάλεσε μεγάλες καταστροφές, η δομή διέκοψε τη λειτουργία της. Ο δεύτερος χώρος και πια μοναδικός χώρος είναι στο Καρά Τεπέ, κοντά στη Μυτιλήνη. Οι δυσκολίες είναι και εδώ παρόμοιες, με συχνές διακοπές ρεύματος, έλλειψη ζεστού νερού και υποστελεχωμένο προσωπικό.

Καρά Τεπέ

Σάμος

Χωρητικότητα: 2.040

Η Σάμος δέχεται συχνές προσφυγικές ροές απέχει λιγότερο από δύο χιλιόμετρα από τις ακτές της Τουρκίας. Ο καταυλισμός αρχικά βρισκόταν στο Βαθύ, δίπλα στην πρωτεύουσα του νησιού και διαρκώς φιλοξενούσε πολλαπλάσιο πληθυσμό, με αρνητικό ρεκόρ στα τέλη του 2019, όταν οι πρόσφυγες και μετανάστες άγγιξαν τους 6.000. Ως αποτέλεσμα το hotspot υπερχειλίζει και στην περιοχή περιμετρικά του χώρου, που πλέον αποκαλείται «ζούγκλα», οι υπεράριθμοι πρόσφυγες ζουν σε πρόχειρες σκηνές, χωρίς ηλεκτρικό ρεύμα ή θέρμανση, απειλούμενοι από φίδια, ποντίκια και τις κακές συνθήκες υγιεινής. Η κατάσταση στον καταυλισμό είναι τόσο δύσκολη που φέρνει την τοπική κοινωνία στα όριά της. Συχνά πυροδοτούνται πορείες διαμαρτυρίας τόσο από κατοίκους της Σάμου όσο και από πρόσφυγες, ενώ απατώνται και ξενοφοβικές επιθέσεις. Το 2021 η δομή μεταφέρθηκε σε νέες εγκαταστάσεις, 8 χιλιόμετρα μακριά από το Βαθύ.

Βαθύ

Χίος

Χωρητικότητα: 1.014

Το hotspot της Χίου στεγάζεται σε ένα εγκαταλελειμμένο εργοστάσιο αλουμινίου, γνωστό ως ΒΙΑΛ, 8 χιλιόμετρα από την πρωτεύουσα του νησιού. Ο καταυλισμός είναι μονίμα υπερχειλισμένος και οι παροχές βρίσκονται σε μέτρια έως τραγική κατάσταση. Όμως το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι το γεγονός πως μέρος των εγκαταστάσεων χρησιμοποιείται εδώ και χρόνια για συλλογή και διαχωρισμό σκουπιδιών. Αυτό σημαίνει πως άνθρωποι κοιμούνται δίπλα σε αποθήκη όπου συγκεντρώνονται τόνοι σκουπίδια, εν δυνάμει μαζί με ζωύφια, αρουραίους και άπειρα μικρόβια, δημιουργώντας ακόμα μία ζωντανή απόδειξη για την αμέλεια σε βάρος της υγείας αλλά και της αξιοπρέπειας των προσφύγων. Σταθερά υπάρχει σοβαρό έλλειμμα ιατρικού προσωπικού και κοινωνικών λειτουργών και το κλίμα χαρακτηρίζεται από συχνά ξενοφοβικά επεισόδια και φραστικές επιθέσεις κατά εθελοντών.

ΒΙΑΛ

Κως

Χωρητικότητα: 2.040

Το hotspot στην Κω ξεκίνησε την λειτουργία το 2019 με χωρητικότητα 816 θέσεων. Βρίσκεται δίπλα στο Πυλί, 15 χιλιόμετρα από την πόλη της Κω. Εκτός των απευθείας αφίξεων στο νησί, στον χώρο αυτόν συνήθως καταλήγουν και όσοι φτάνουν σε μικρότερα νησιά που δεν διαθέτουν αντίστοιχες εγκαταστάσεις, όπως η Σύμη και το Καστελόριζο. Ενώ στις αρχές η κατάσταση ήταν σταθερά οριακή με τον αριθμό των να ξεπερνά για λίγο αυτόν της διαθεσιμότητας, πολύ γρήγορα ξεφεύγει και ο αριθμός των φιλοξενούμενων ξεπερνά τις 3.700 τον Οκτώβριο. με τους περισσότερους αναγκάζονται να κοιμούνται σε αυτοσχέδια παραπήγματα εντός και εκτός της δομής ή σε εγκατελεμένα κτίρια κοντά σε αυτόν. Το 2021 ο καταυλισμός μεταφέρθηκε σε νέες μεγαλύτερης έκτασης εγκαταστάσεις.

Πυλί

Λέρος

Χωρητικότητα: 1.780

Το τελευταίο νησιωτικό hotspot βρίσκεται στα Λέπιδα, με αρχική χωρητικότητα 860 ατόμων. Στο νησί καταλήγουν πολλοί πρόσφυγες που έχουν φτάσει σε άλλα κοντινά νησιά, όπως η Ροδος ή το Φαρμακονήσι. Ο καταυλισμός δεν έχει αντιμετωπίσει συνεχή φαινόμενα υπερχειλίσης και είναι συνήθως καθαρός. Το πρόβλημα του είναι πως δεν διαθέτει αρκετό προσωπικό, με ελλείψεις στη μεταφράση, τις νομικές συμβουλές και την ιατρική φροντίδα. Η ειρηνική συνύπαρξη με τους κατοίκους του νησιού είναι γεγονός και έργο για την ανακούφιση των προσφύγων προσφέρεται και από την τοπική κοινωνία. Ο ίδιος ο καταυλισμός διαθέτει μέχρι και παιδικό σταθμό, καθώς σημαντικό μερίδιο του πληθυσμού του είναι μικρά παιδιά. Το 2021 η δομή μεταφέρθηκε σε νέες εγκαταστάσεις, πολύ κοντά στο προηγούμενο σημείο.

Λέπιδα

Έβρος

Και η είσοδος προσφύγων και μεταναστών από τα σύνορα στον ποταμό Έβρο δεν είναι κάτι νέο. Γι' αυτό άλλωστε τα χερσαία σύνορα μήκους 12,5 χιλιομέτρων με την Τουρκία έχουν περιφραχτεί από τα τέλη του 2011, ενώ ελέγχονται και από περίπολους της ευρωπαϊκής συνοριακής φύλαξης FRONTEX. Εκεί κοντά βρίσκεται και το μοναδικό Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης της ηπειρωτικής χώρας, στο Φυλάκιο. Το hotspot αυτό έχει χωρητικότητα 318 ατόμων και συνήθως δεν είναι υπερπληθές διότι πραγματοποιούνται συχνές μεταφορές προς καταυλισμούς στη βόρεια Ελλάδα και την Αττική, με μεγάλο ποσοστό των φιλοξενούμενων να αποτελείται από ασυνόδευτα παιδιά.

Ηπειρωτική Ελλάδα

Το αρχιπέλαγος από πρόχειρες δομές φιλοξενίας που εγκαθιδρύεται άτσαλα στην ηπειρωτική χώρα φαντάζει σαν ανεξερεύνητη γη τα πρώτα χρόνια της προσφυγικής κρίσης, με την οργάνωση να είναι τόσο διάτρητη που με δυσκολία γνωρίζουμε πόσοι είναι και πόσους ακριβώς στεγάζουν. Στη συνέχεια, όταν πλέον οι ανθρώπινες ροές είναι λιγότερες και τα ευρωπαϊκά κονδύλια περισσότερα, οικοδομείται μια πιο οργανωμένη κατάσταση, χωρίς αυτό να σημαίνει παραλληλα πως όλοι οι καταυλισμοί πληρούν προϋποθέσεις για μαζική και αξιοπρεπή φιλοξενία.

Μερικοί από αυτούς καθιερώνονται από την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης, η οποία διέπεται από νομικό πλαίσιο που της προσφέρει τη δυνατότητα ίδρυσης δομών για στέγαση αιτούντων

άσυλο ή υπήκοους τρίτων χωρών που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες (ασυνόδευτοι ανήλικοι, υπερήλικες, γυναίκες σε κύηση, μονογονεϊκές οικογένειες με ανήλικα τέκνα, θύματα βασανιστηρίων κ.α.). Όμως οι συντριπτικά περισσότεροι δεν έχουν επίσημα ιδρυθεί και λειτουργούν ως λύσεις έκτακτης ανάγκης, με τη συμμετοχή και του Ελληνικού Στρατού. Στερούμενοι νομικής βάσης, η πλειοψηφία αυτών των καταυλισμών δεν υφίσταται σε καθιερωμένα πρότυπα διαβίωσης, συγκεκριμένους κανόνες λειτουργίας και αρμόδια αρχή για την παρακολούθηση και αξιολόγηση των εγκαταστάσεων. Αυτά τα φαινόμενα έλλειψης ασφάλειας και αίσθησης εγκατάλειψης μεγαλώνουν ένα ήδη δυσβάσταχτο βάρος στην ψυχοσύνθεση των προσφύγων που το μόνο που αναζητούν είναι η ελπίδα για μια καλύτερη ζωή.

exit

Paradise: (Latin: paradiso; From Latin paradisus, from Ancient Greek παράδεισος) heaven, as the final abode of the righteous / an intermediate place for the departed souls of the righteous awaiting resurrection / Eden (often with initial capital letter) / a place of extreme beauty, delight, or happiness / a state of supreme happiness; bliss.

SO
PARADISE
PARADISE

WITHIN THAT HEAVEN
WHICH MOST HIS LIGHT
RECEIVES
WAS I, AND THINGS
BEHELD WHICH
TO REPEAT
NOR KNOWS, NOR CAN,
WHO FROM ABOVE
DESCENDS...

DIS

SO

PARADISE

PARADISE

PARADISE

PARADISE

PARADISE

PARADISE

PARADISE

PARADISE

PARADISE

PARADISE

ενσωμάτωση, η

< εβθθνησικὴ
κοινή ενσωμάτωσις
< ένσωματόω / ένσωματώ
< αρχαία
εβθθνηκὴ σώμα

Ένας πρόσφυγας δεν παύει να είναι πρόσφυγας ή μετατρέπεται σε μετανάστη επειδή φεύγει από μία χώρα φιλοξενίας προς μία άλλη. Ένας άνθρωπος είναι πρόσφυγας λόγω της έβθθλειψης ασφάλειας στην πατρίδα του. Η μετακίνηση σε μία νέα χώρα ασύβου δεν αβθθλάζει αυτή την κατάσταση, οπότε δεν επηρεάζει την πρόσφυγική ιδιότητά του. Κάποιος που πληρεί τα κριτήρια για την παροχή ασύβου παραμένει σε κάθε περίπτωση πρόσφυγας, ανεξάρτητα από τη διαδρομή που ακολουθεί προς αναζήτηση καταφύγιου και ευκαιριών να ανοικοδομίσει τη ζωή του ή τα διάφορα στάδια που αποτελούν τη διαδρομή αυτή.

Exi(s)t: A Divine Tragedy

Σαράντης Μακρής

Τετλικός Προορισμός

Παρά τις κακουχίες, κάποιοι πρόσφυγες καταφέρνουν να φτάσουν στον προορισμό που επιθυμούν ή έστω σε ένα περιβάλλον όπου τους προσφέρονται ανθρώπινες συνθήκες ζωής. Ωστόσο η ενσωμάτωσή τους στον κοινωνικό ιστό είναι απαραίτητη ώστε να μην υπάρχει καμία πιθανότητα να υπάρξουν οι συνθήκες που οδηγούν στην παραβατικότητα. Οι ενήλικες πρέπει να δουλέψουν, αλλιώς θα είναι ασθενείς οικονομικά και ψυχολογικά, καταλήγοντας θύματα συνεχούς εκμετάλλευσης. Τα παιδιά πρέπει να πάνε στο σχολείο, καθώς χωρίς μόρφωση θα είναι ευάλωτα στην πρόσληψη ακραίων εξτρεμιστικών ιδεών.

περιοχές. Για παράδειγμα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων έχει προτείνει την προσφορά ανθρωπιστικής θεώρησης (humanitarian visa) σε αναζητούντες άσυλο μέσω ευρωπαϊκών πρεσβειών και προξενείων, που θα τους επιτρέπει να εισέλθουν στην Ευρώπη με ασφάλεια, χωρίς εκμετάλλευση και θανατηφόρα περάσματα. Με αυτόν τον τρόπο μπορεί να γίνει καλύτερη χρήση των κονδυλίων, καθώς πλέον θα χρηματοδοτούν τη διαχείριση της χορήγησης ασύλου αντί για πρακτικά ανούσιες ενέργειες όπως η αντιμετώπιση διακινητών ή η παρεμπόδιση εισροών. Εν τέλει οι πρόσφυγες θα μπορούν να ενσωματωθούν στην κοινωνία πιο άμεσα και για όσο τους χρειάζεται, συνεισφέροντας θετικά σε μια ηλικιακά γερασμένη και κοινωνικά εσωστρεφή Ευρώπη.

Για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της μεταναστευτικής κρίσης υπάρχουν ουσιαστικότερες λύσεις από την απώθηση πληθυσμών σε επικίνδυνες

Επιβεγμένες Ιστορίες

Salha Alsulaiman, 80
Ιούνιος 2019, Αθήνα

...Εφτασα στην Ελλάδα το Νοέμβριο του 2018 από τη Συρία, έχοντας περάσει από την Τουρκία και τη Σάμο. Ήρθα μόνη μου. Όλη η οικογένειά μου βρίσκεται σε διάφορες χώρες της Ευρώπης. Έχω παιδιά στη Γερμανία, στη Σουηδία και στην Αυστρία. Ήμουν η τελευταία που έφυγε από το σπίτι μας πίσω στο Deir ez - Zor, την πατρίδα μας. Πούλησα όλα τα κοσμήματά μου και έδωσα τα χρήματα στα παιδιά μου για να ταξιδέψουν στην Ευρώπη...

...Τώρα, μένω σε ξενοδοχείο στην Αθήνα, έλαβα όλα τα κατάλληλα φάρμακα και φροντίδα. Αισθάνομαι ασφαλής και υγιής. Κάθε φορά που έρχομαι σε επαφή με τα παιδιά μου, φωνάζω από την ευτυχία. Έχω υποβάλει αίτηση για οικογενειακή επανένωση και ανυπομονώ να συναντήσω τα παιδιά μου στη Γερμανία...

Saad, 23
Μαΐος 2019, Σέρρες

...Είμαι από το Ιράκ από την περιοχή του Shingal και ήρθα στην Ελλάδα τον Ιούλιο του 2018. Έκτοτε μένω στην ανοιχτή δομή φιλοξενίας μεταναστών και προσφύγων στις Σέρρες...

...Η οικογένειά μου είναι ακόμα στο Ιράκ. Έχω 9 αδελφές και 2 αδέρφια. Η μητέρα και ο πατέρας μου είναι ηλικιωμένοι, τους οποίους πραγματικά λατρεύω. Όλοι ζουν πολύ δύσκολα σε έναν προσφυγικό καταυλισμό κοντά στο Dahook...

...Από ένα μικρό παιδί, ονειρευόμουν να ταξιδεύω στην Ευρώπη και να ζήσω σε μια ευρωπαϊκή χώρα. Ωστόσο, στο Ιράκ, ήταν πολύ δύσκολο να ονειρευτώ ένα καλύτερο μέλλον, καθώς δεν υπάρχουν ευκαιρίες για προσωπική ανάπτυξη και κανονική ζωή...

...Εδώ, είμαι σχεδόν καθημερινά στο τοπικό νοσοκομείο, παρέχοντας υπηρεσίες μετάφρασης εθελοντικά στους ανθρώπους που έχουν ανάγκη. Κάθε φορά που μια οικογένεια ζητά τη βοήθειά μου, δεν μπορώ να αρνηθώ. Βλέπω τον πατέρα και τη μητέρα μου στα πρόσωπά τους...
...Όταν έχω ελεύθερο χρόνο και αισθάνομαι λυπημένος, ακούω μουσική ή παίζω κιθάρα στους εθελοντές της δομής. Η μουσική με κάνει ευτυχισμένο, δίνοντάς μου ενέργεια για να συνεχίσω. Ο στόχος μου είναι να γίνω DJ και να δουλέψω σε ένα περιβάλλον με πολλή μουσική!...

Cedrick Diyanova, 26
Οκτώβριος 2019, Αθήνα

...Γεννήθηκα και μεγάλωσα στο Κονγκό, όπου ζούσα με την οικογένειά μου: τη γυναίκα μου και τα δίδυμα αγόρια μας. Η οικογένειά μας ήταν απλή μεν, αλλά δεμένη. Πριν από περίπου 2 χρόνια, βρεθήκαμε στο επίκεντρο μιας πολιτικής διαμάχης. Έπειτα από αρκετά επεισόδια στην πόλη όπου ζούσαμε, έπρεπε να εγκαταλείψω την πόλη και τους αγαπημένους μου ανθρώπους. Έπρεπε να πάρω αυτή την απόφαση, καθώς δεν αισθανόμουν πλέον ασφαλής εκεί. Τότε ξεκίνησε και το ταξίδι μου. Ήμουν ολομόναχος αλλά ήλπιζα για το καλύτερο...

...Η γλυπτική ήταν από πολύ μικρή ηλικία το πάθος μου. Τώρα η τέχνη που κάνω έχει νόημα. Θέλω να περάσω κάποια μηνύματα μέσα από τις δημιουργίες μου: μηνύματα για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, την ελευθερία, τους ζωντανούς οργανισμούς, τα ζώα και τη φύση. Αυτή η θεματολογία είναι στο επίκεντρο της τέχνης που κάνω. Όταν χρησιμοποιώ το ξύλο, δημιουργώ αφαιρετικά σχήματα με έντονο συμβολισμό. Το μέταλλο εξυπηρετεί άλλο σκοπό. Το χρησιμοποιώ για να φτιάξω γλυπτά από πουλιά, γάτες, σκύλους και αετούς. Αυτό είναι το ταλέντο και το πάθος μου. Και θέλω να συνεχίσω να το εξασκώ. Ειδικά στην Αθήνα, όπου υπάρχουν πολλές επιλογές και ευκαιρίες για 'μένα!...

Exi(s)t: A Divine Tragedy

Σαράντης Μακρής

Yunes, 10
Ιούνιος 2018, Λάρισα

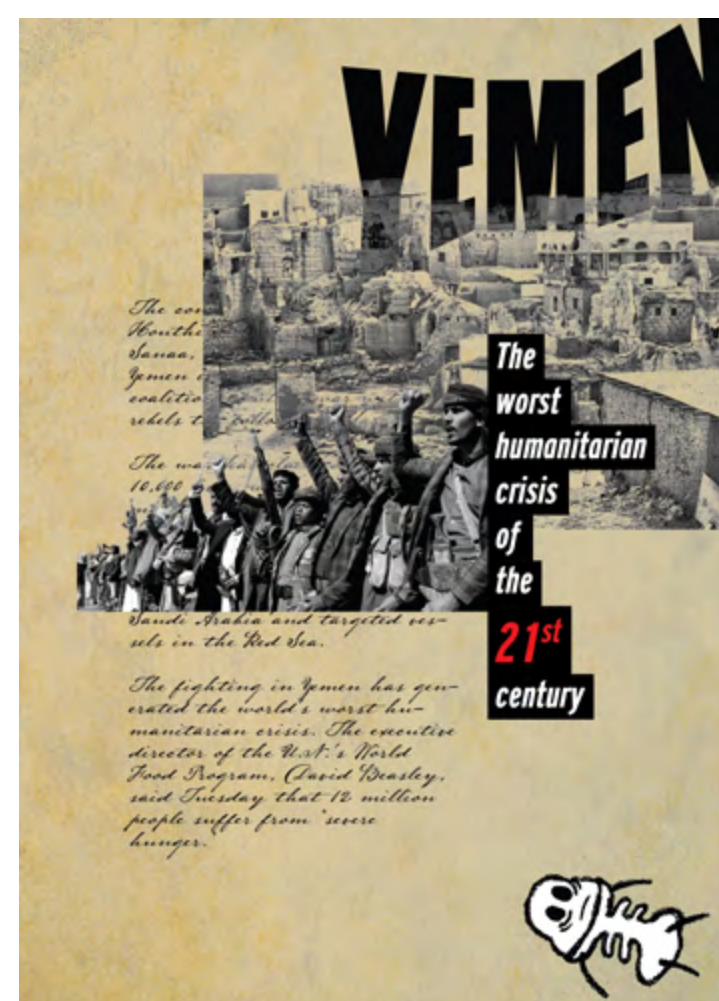
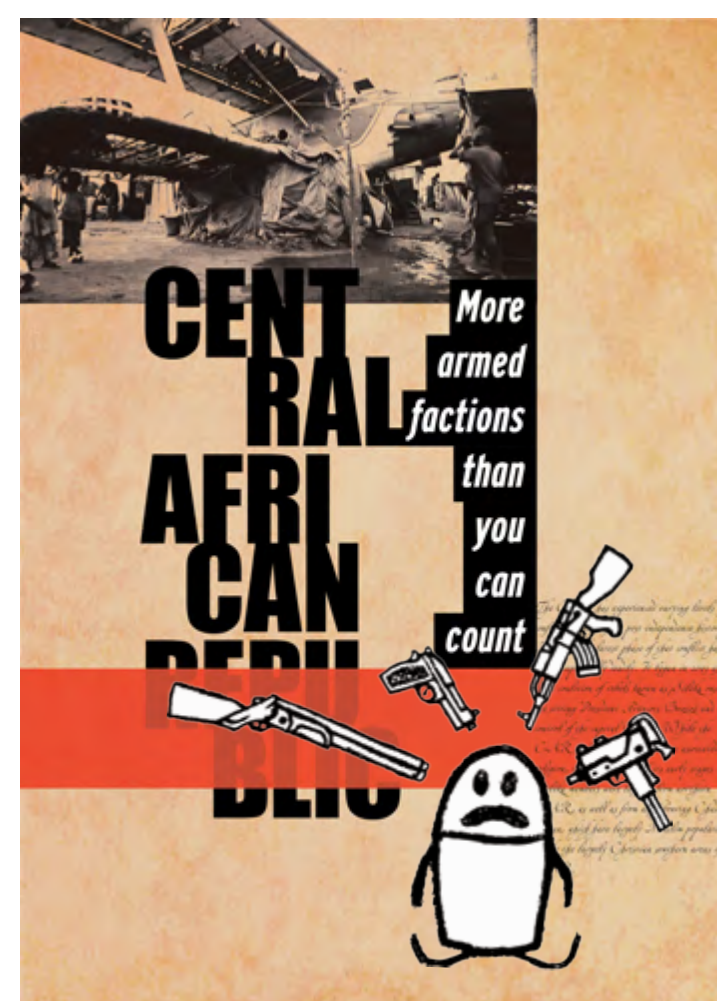
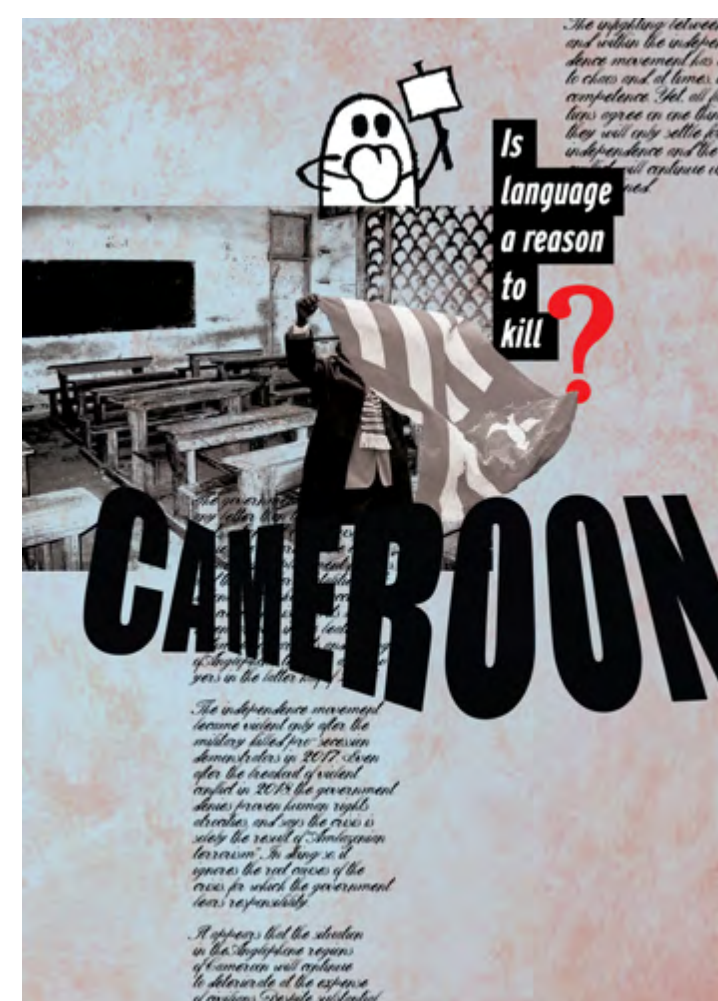
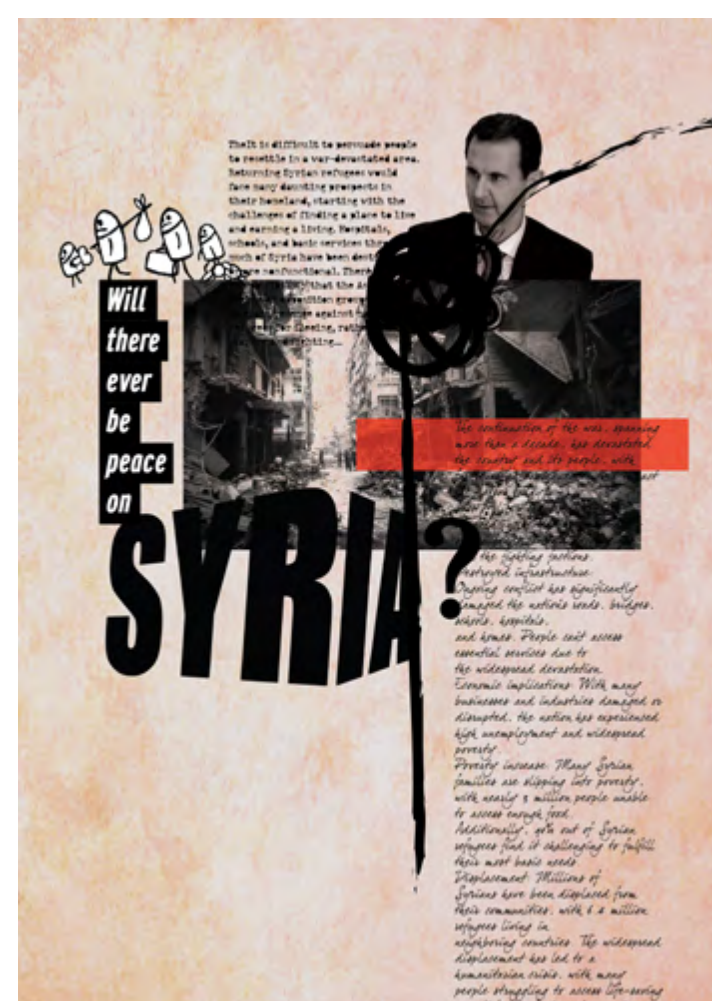
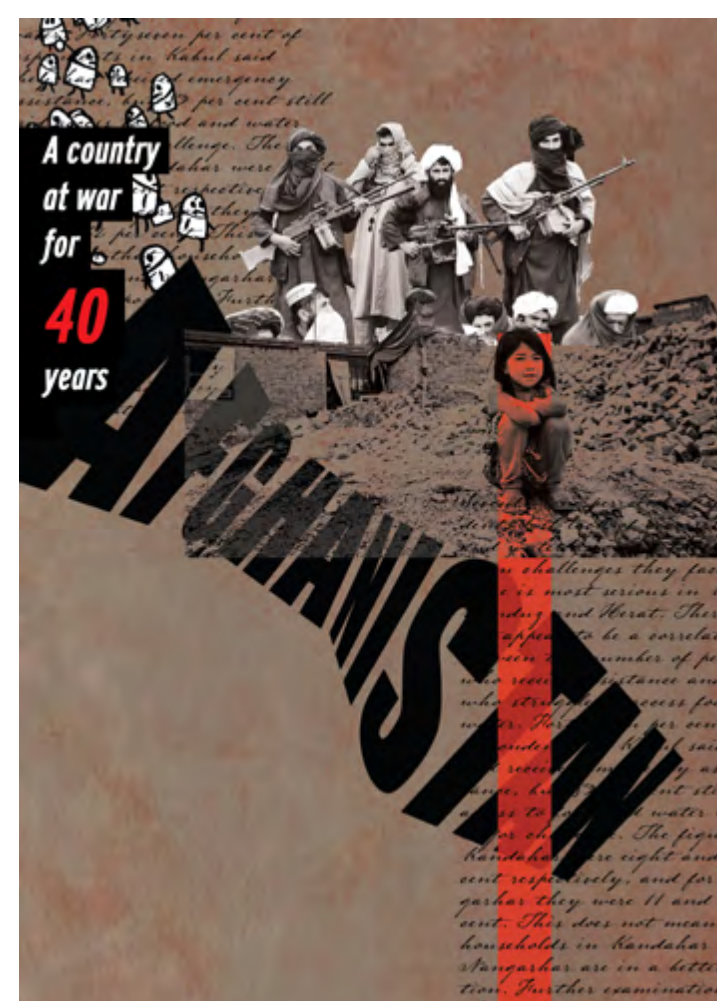
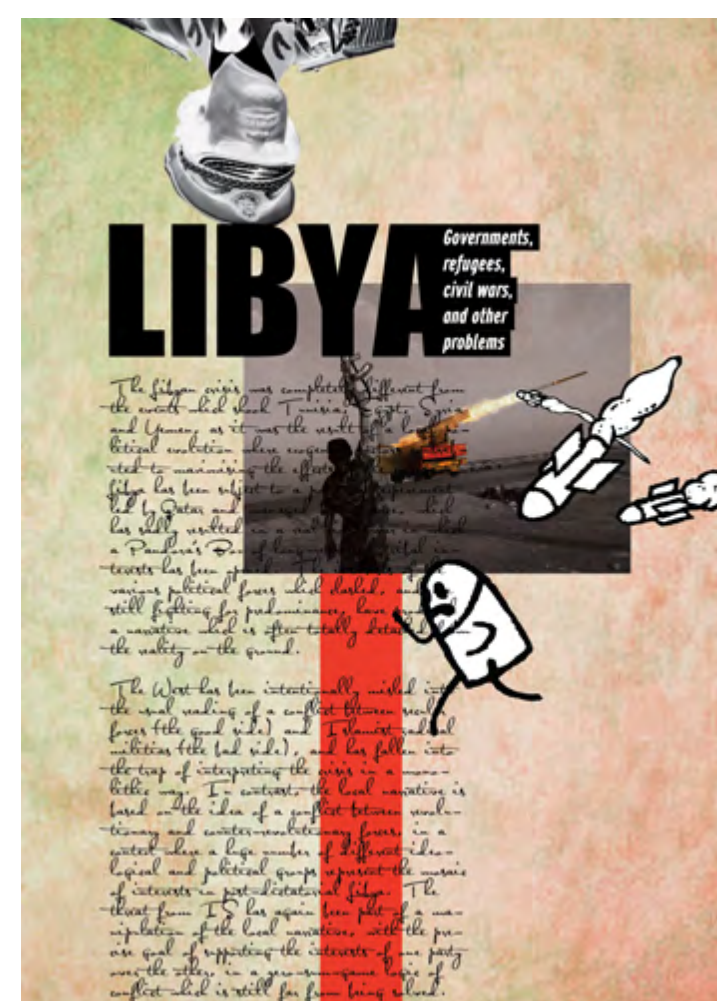
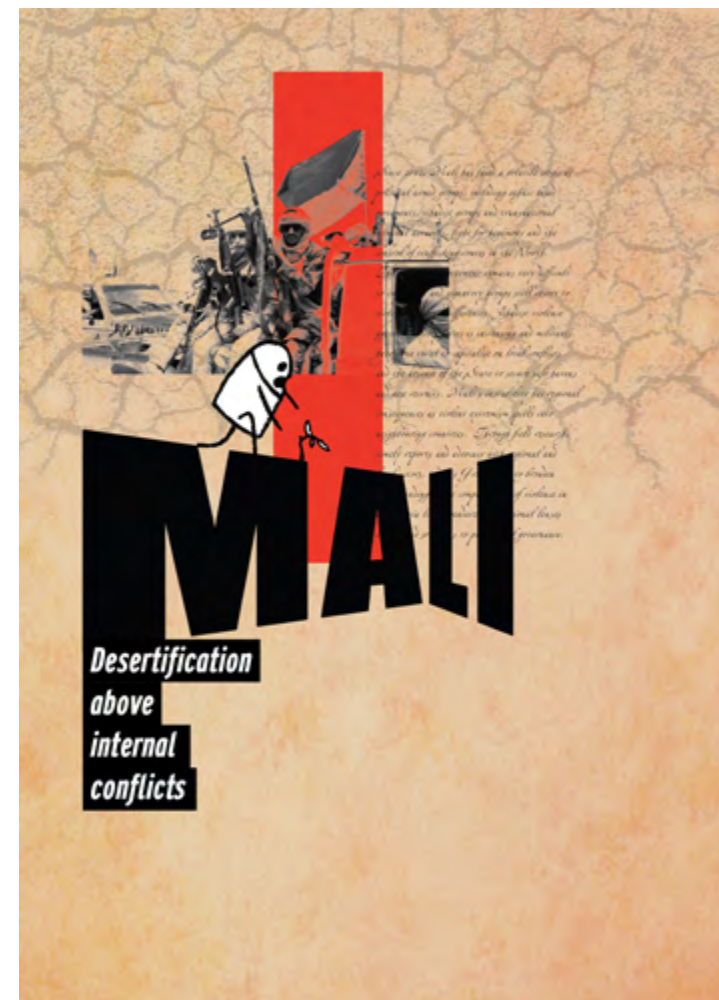
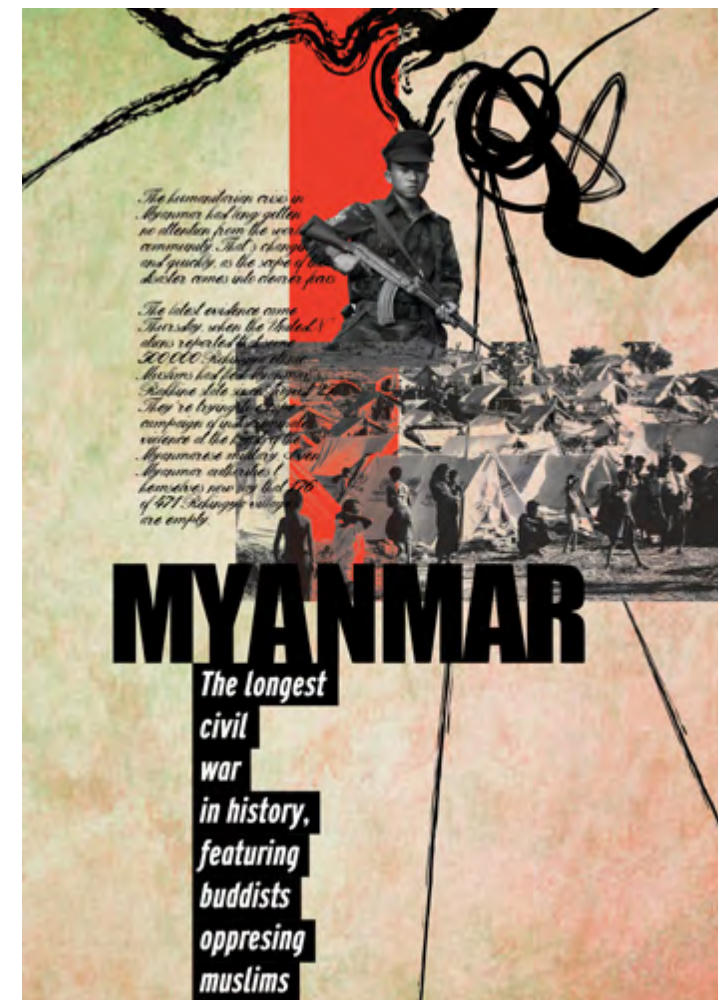
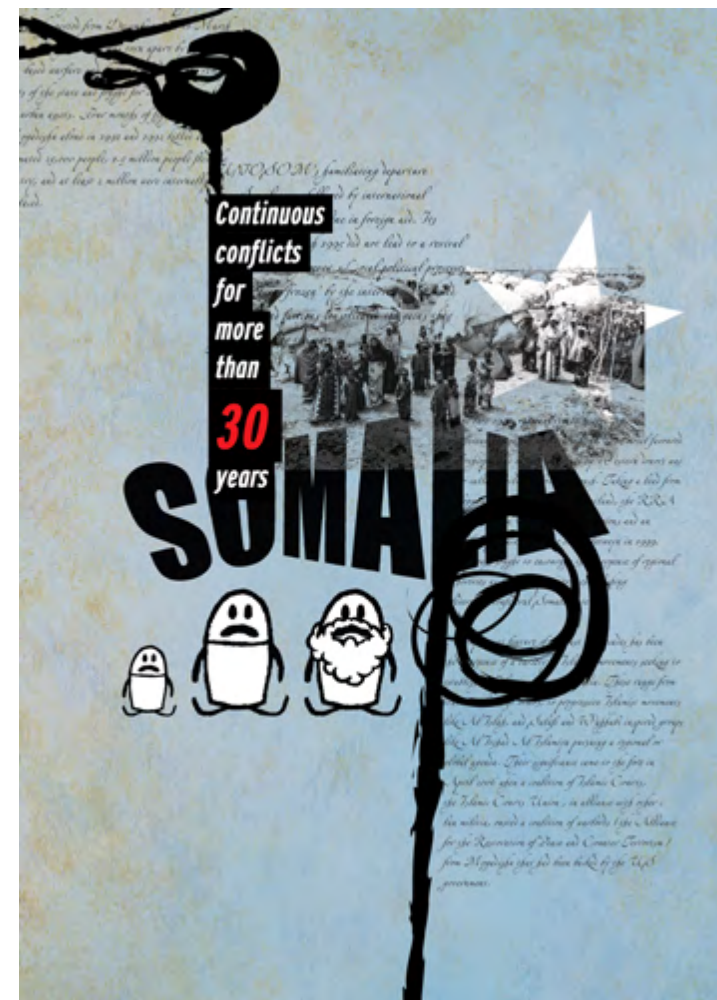
...Είμαι 10 χρονών και είμαι από το Ιράκ. Μένω εδώ, στο ανοιχτό κέντρο φιλοξενίας της Δράμας, με τη μητέρα μου, την αδελφή μου και τον αδελφό μου. Ο πατέρας μας δεν είναι μαζί μας. Πρόσφατα ξεκίνησα να πηγαίνω στο ελληνικό σχολείο κάθε μέρα. Τα Ελληνικά είναι το αγαπημένο μου μάθημα και δεν είναι δύσκολα να τα μάθω. Έχω Έλληνες φίλους και συμμαθητές στο σχολείο. Όταν χτυπάει το κουδούνι και βγαίνουμε για διάλειμμα, παίζουμε όλοι μαζί μπάλα στην αυλή του σχολείου. Μου αρέσει τόσο πολύ να πηγαίνω στο σχολείο! Όταν μεγαλώσω θέλω να γίνω γιατρός...

exist

Υβλικό - Αφίσες

Exi(s)t: A Divine Tragedy

Σαράντης Μακρής

Υβλικό - Κάρτες

Exi(s)t: A Divine Tragedy

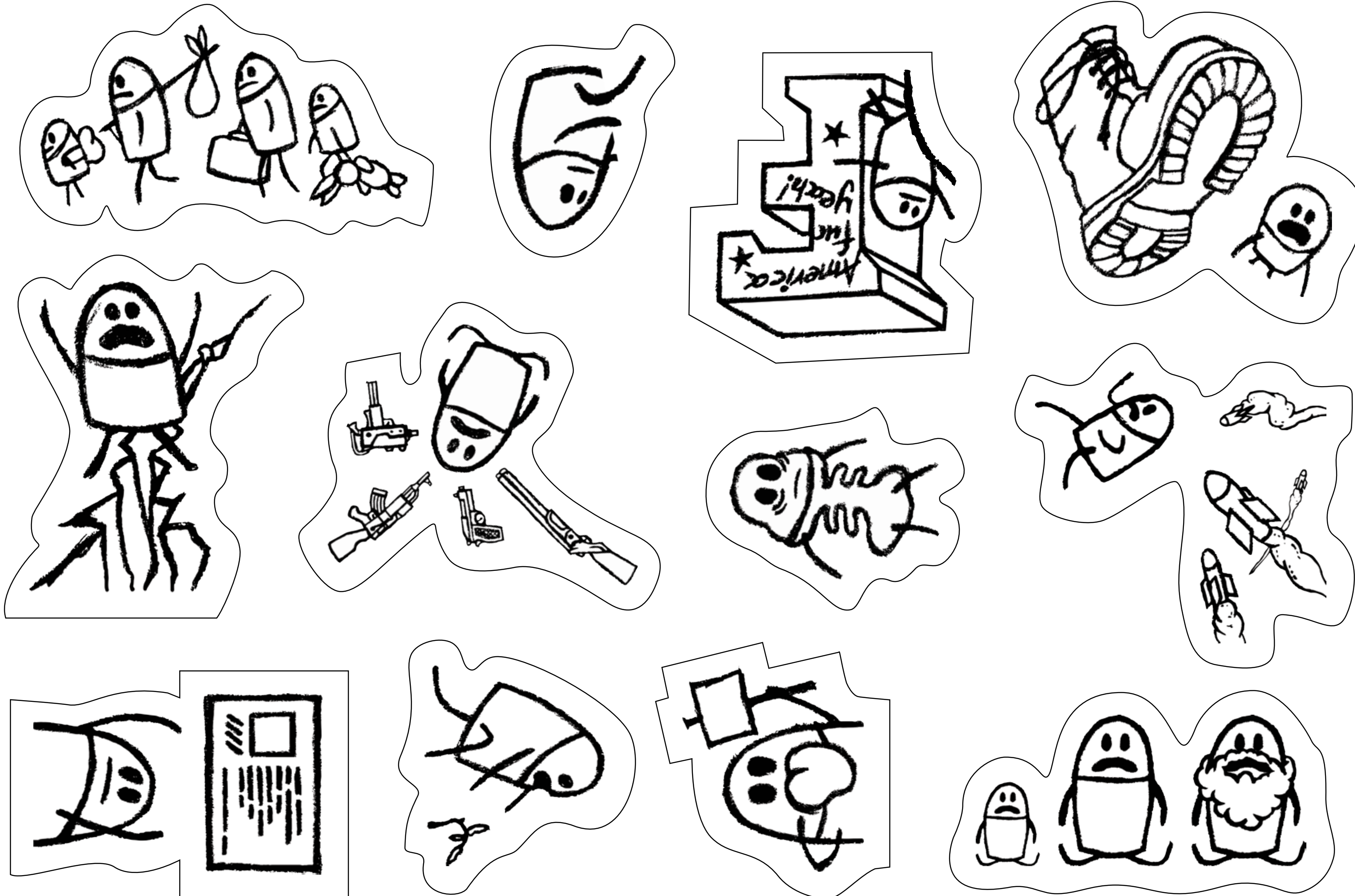
Σαράντης Μακρής

The cards in the grid contain the following text and graphics:

- Card 1:** exist A Divine Tragedy Art direction - copywriting: by Sarantis Makris
- Card 2:** πρόσφυγας, ο, η XX
- Card 3:** exist
- Card 4:** FREEDOM FREEDOM FREEDOM
- Card 5:** exist
- Card 6:** Εκπατρίστια πότσου του Κογκρέσσοι εκπατρίστια επί δεκαετίες λόγω εμφυλίων συρροών και ξένης εισβολής, με τα κατορθώματα εντός της χώρας και των γενοκτονιών χωρών να είναι πλέον κοινά
- Card 7:** Σε έναν κόσμο για λίγους δεν χωράει κανείς
- Card 8:** Περισσότεροι από 470.000 άνθρωποι έχουν αναγκαστεί να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους στις αφόρητες κερματίες του Κογκρέσου ενώ το σχολείο είναι κλειστό από το 2017, αφήνοντας μόνο από 800.000 μαθητές χωρίς εκπαιδευση
- Card 9:** ενσωμάτωση, η XX
- Card 10:** exist
- Card 11:** Η Ελλάδα δεν είναι η γενναίοτητα της Αμερικής. Οι άνθρωποι κατακτούν σε αυτή την απόφαση προσπαθώντας να ξεφύγουν από την πείνα, τη βία, την καταπίεση, την παραβίαση, την κλιματική αλλαγή, την έλλειψη κοινωνικού αδικίου αντιμετώπισης της προφυλακής κρίσης αποφεύγοντας ή αρνηθώντας την κατάσταση, οι αποστάσεις εκείνες να μην είναι καθόλου οι αποστάσεις με τα διεθνή ανθρωπιστικά δικαιώματα τους. Ποια επιλογή είναι;
- Card 12:** Η Ελλάδα ως 2003 αναπαράστασε τη χώρα, διατηρώντας ένα κοσμοπολίτικο περιβάλλον εξωτερικών και εθνικών συρροών μεταξύ φύλων και διαφορετικών φρονημάτων
- Card 13:** Η Ελλάδα ως 2003 αναπαράστασε τη χώρα, διατηρώντας ένα κοσμοπολίτικο περιβάλλον εξωτερικών και εθνικών συρροών μεταξύ φύλων και διαφορετικών φρονημάτων
- Card 14:** Σε έναν κόσμο για λίγους δεν χωράει κανείς
- Card 15:** Ελλάδα 2,6 εκατομμύρια άτομα. Δεν είναι πια η χώρα τους σε σχολεία, κολυμβητήρια, προμηθειών, φάρμακα, εξοπλισμούς, Ελλάδα, κολυμβήρες και λιμάνια.
- Card 16:** exist
- Card 17:** Η Ελλάδα αποτελείται από 7 δεκαετίες εμφυλίων συρροών, με το κράτος να μην μπορεί να αντιμετωπίσει την κατάσταση που προκύπτει από την εισβολή των μεταναστών και προσφύγων.
- Card 18:** Το Αργεντινικό Βραζιλία σε συνεχείς αλληλεπιδράσεις συρροές πάνω από 40 χρόνια, με τους περισσότερους κατοίκους να εκπαίδευονται ξανά και ξανά
- Card 19:** πρόσφυγας, ο, η XX
- Card 20:** THE CAMP PACK
- Card 21:** Η μισή εισφορά στο 10% φορολογείται από τον έλεγχο ενόπλιων δυνάμεων, ενώ η εισφορά είναι εξαρτημένη από τις τελεματικές συλλογιστικές παραμέτρους
- Card 22:** 801/1 2019
- Card 23:** 4 START 5 END 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24
- Card 24:** Το Νέο Σελάνκι, το νεότερο κράτος του κόσμου έχει περάσει σχεδόν όλα τα τον ύψος από εμφυλίο πόλεμο
- Card 25:** WITHIN THAT HEAVEN WHICH BUILT HIS LIGHT REIGNED, WAS I AND THINGS REWELD WHICH TO REPEAT THE KINGDOM, WHO CAN, WHO FROM ABOVE DESCENDS...
- Card 26:** HOW I SHALL SING THE SECOND KINDEDOM, THERE WHERE THE SOUL OF MAN IS CLEANSER, MADE WORTHY TO ASCEND TO HEAVEN.
- Card 27:** pushback
- Card 28:** Από το 2014 ο κυβερνητικός έλεγχος στα σύνορα της Κορινθιακής Λιμενικής είναι ελάχιστος, με αποτέλεσμα οι παροχές να διακομίζονται από διάφορες ένοπλες ομάδες
- Card 29:** 70,8m 2020
- Card 30:** Είναι Υπόγειο αστέρι 3 εκατομμύρια άνθρωποι είναι εκπατρίστια εντός της χώρας, ενώ στα σύνορα υφίστανται ο χειρότερος λιμός της ανθρώπινης ιστορίας
- Card 31:** αριθμοί άνθρωποι αριθμοί αριθμοί αριθμοί αριθμοί
- Card 32:** FE IN R NO
- Card 33:** I HATED IT, THAT DEATH IS LITTLE WORSE, BUT OF THE GOOD TO BEAT WHICH THERE THOUGH, I'LL SPEAK OF WHAT I'LL DISCOVERED THERE...

Υβλικό - Αυτοκόλλητα

Exi(s)t: A Divine Tragedy
Σαράντης Μακρής

Exi(s)t: A Divine Tragedy

**ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ
ΠΟΛΥ!**

Σαράντης Μακρής